

Notat Namsskogan kommune Kunnskapsgrunnlag for en sårbarhetsvurdering

Foto: Steinar Johansen

Steinkjer, juli 2020.

Innhold

Illustrasjonsliste	3
1 Bakgrunn	5
1.1 Kort om kommunen	6
2 Befolkning	7
2.1 Befolkningsutvikling	7
2.2 Befolknings sammensetning - Alder, kjønn	10
2.3 Befolkningsprognose	11
2.4 Forsørgerevne	12
3 Sysselsetting	13
3.1 Sysselsettingsutvikling	13
3.2 Næringsstruktur	16
3.3 Ensidig næringsstruktur	18
3.3 Største bedrifter	20
4 Pendling	21
4.1 Inn- og utpendling	21
4.2 Pendlerrelasjoner	21
4.3 Pendling fordelt på næring	23
5 Kommunikasjon og infrastruktur	24
5.1 Reisetider og befolkning innen 90 minutter	24
5.2 Digital infrastruktur	25
5.3 Sentralitetsindeks	26
6 Sosioøkonomiske indikatorer	27
6.1 Befolkningens utdanningsnivå	27
6.2 Relativ fattigdom og sosial ulikhet	28
6.3 Arbeidsledighet, uføretrygd og sysselsetningsgrad	29
7 Kommuneøkonomi	30
7.1 Driftsregnskap	31
7.2 Balanse	32
8 Oppsummering	33
9 Datakilder	35
Appendiks – Omstillingsindikatorer fra Panda	36

ILLUSTRASJONSLISTE

Kart:

Kart 1: Trøndelagskartet med Namsskogan uthevet blant Namdalskommunene.	6
Kart 2: Befolkningsendring Trønderske kommuner 2010-2020. Kilde: SSB	9
Kart 3: Vekst i befolkningen i Trøndelag 2018-2040. Befolkningsprognose MMMM. Kilde: SSB.....	11
Kart 4: Indeks for forsørgerevene 2019. Kilde SSB.....	12
Kart 5: Sysselsettingsutvikling 2010-2019. Kilde: SSB.....	14
Kart 6: Utvikling i befolkning og sysselsetting. kilde: SSB	15
Kart 7: Reisetidsanalyse Namsskogan. Kilde: Statens Vegvesen og SSB.....	24
Kart 9: Bredbåndsdekning 30/5 (mbit/s) i 2019. Kilde: Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	25
Kart 10: SSBs sentralitetsindeks. Rangering fra mest til minst sentral blant landets 356 kommuner. Kilde: SSB.....	26
Kart 11: Andel av befolkningen over 16 år med Universitets- og høyskoleutdanning. 2018. Kilde: SSB.....	27
Kart 12: Lavinntektshusholdninger 2018. Kilde SSB.....	28

Tabeller:

Tabell 2: Bosatte i Namsskogan og nabokommuner fordelt på alder i 2020. Kilde: SSB	10
Tabell 3: Kvinneandel i ulike aldersgrupper. Namsskogan og nabokommuner i 2020. Kilde: SSB.....	10
Tabell 5: Største bedrifter i Namsskogan etter omsetning i 2018. Kilde: Purehelp/ Brønnøysundregisteret.....	20
Tabell 6: Pendling til og fra Namsskogan 2018. Kilde: SSB	22
Tabell 7: Pendling til og fra Namsskogan fordelt på næring. Kilde: SSB.....	23
Tabell 9: Økonomi for husholdningene i Namsskogan. Kilde: SSB.....	28
Tabell 10: Utvalgte nøkkeltall fra kommuneregnskapet Kilde: KOSTRA.....	30
Tabell 11: Driftsregnskap Namsskogan kommune eks kommunale foretak og interkommunale selskaper etter art. Kilde: KOSTRA	31
Tabell 12: Balanse Namsskogan kommune. Kilde: KOSTRA	33

Figurer:

Figur 1: Historisk utvikling i folketall fra folketellingene 1769-2011 for Namsskogan. Kilde: SSB.....	7
Figur 2: Befolkning Namsskogan 2007-2020. Kilde: SSB.....	7
Figur 3: Flytting innvandring og fødselsoverskudd 2008-2019. Kilde SSB.....	8
Figur 4: Aldersfordelt flytting, Namsskogan 2010-2018. Kilde: Panda.....	8
Figur 5: Befolkningsprognoser og historisk folketall 2007-2040. Hovedalternativet MMMM . Kilde: SSB.....	11
Figur 6: Sysselsatte Namsskogan 2009-2019. Kilde: SSB.....	13
Figur 7: Sysselsatte i privat og offentlig sektor 2008-2019. Kilde: SSB.....	13
Figur 8: Næringsstruktur Namsskogan per 4. kvartal 2019.....	16
Figur 9: Sysselsatte i bygg- og anleggsvirksomhet i Namsskogan og nabokommuner 2019. Kilde: SSB.....	17
Figur 10: Sysselsatte i Namsskogan fordelt på næringsgrupper 2008-2019: Kilde SSB.....	17
Figur 11: Ensidig Næringsstruktur i Privat Sektor (Herfindal-index) for Namsskogan. Kilde: Panda.....	18
Figur 12: Pendling til og fra Namsskogan 2000 til 2019. Kilde: SSB.....	21
Figur 13: Største pendlerrelasjoner. Utpendling og innpendling fra/ til Namsskogan. 4. kv. 2019 Kilde: SSB.....	22
Figur 14: Befolkningens utdanningsnivå Namsskogan. Personer 16 år og over. 2018. Kilde: SSB.....	27
Figur 15: Sysselsettingsandel for befolkningen 16-75 år. Kilde: SSB.....	29
Figur 16: Forklaring. Boksplott fra omstillingsmodulen i Pandamodellen.....	36

Alle figurer, kart og tabeller er produsert av Trøndelag fylkeskommune. Kildene henviser til hvor datagrunnlaget som er brukt i illustrasjoner kommer fra.

1 BAKGRUNN

Sårbarhetsanalysen for Namsskogan kommune er utarbeidet av statistikk- og analysefunksjonen i Trøndelag fylkeskommune på bakgrunn av ønske fra kommunen, fylkeskommunens næringsseksjon og Innovasjon Norge.

Notatet er en statistisk analyse og kunnskapsgrunnlag om status og utviklingstrekk i Namsskogan innenfor viktige samfunnsområder, spesielt knyttet til befolknings- og næringsutvikling. Hensikten med notatet er å se nærmere sårbarheten til samfunnet i Namsskogan.

Eventuelle tiltak som settes inn for å følge opp rapporten må diskuteres nærmere i et partnerskap der kommunen, næringslivet i kommunen og regionale aktører inngår.

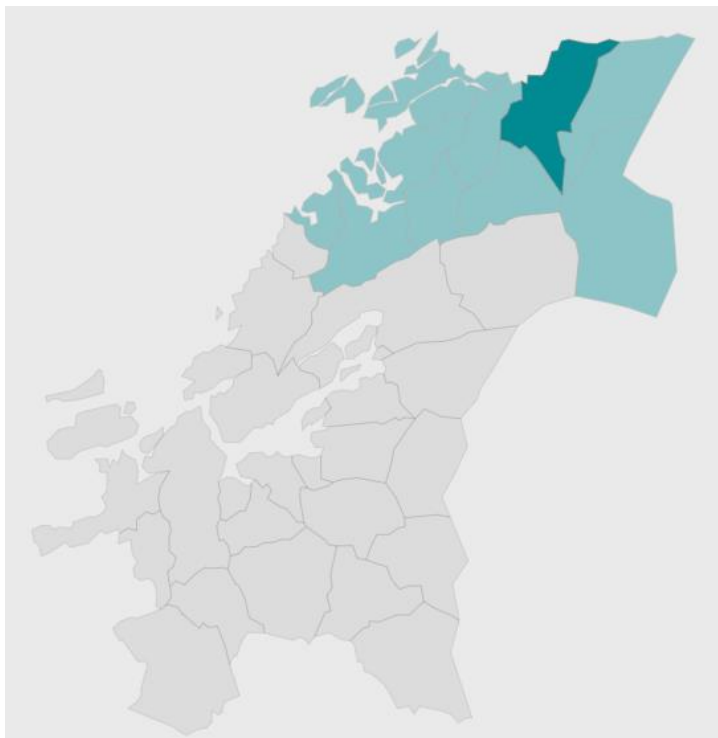
1.1 Kort om kommunen

Namsskogan er en kommune i indre Namdal helt nord i Trøndelag.

Kommunen er tynt befolket med kun 843 innbyggere, hvorav 237 bor i Namsskogan sentrum. I tillegg er det rundt 150 bosatte i både Brekkvasselv og Trones. Det fjerde tettstedet er Skorovatn med rundt 25 bosatte.

Skorovatn er et gammelt gruvesamfunn. Driften på svovelkis ved Skorovas Gruber startet i 1952 og fortsatte frem til 1984. I vår tid utvikles Skorovatn som destinasjon for ferie, jakt- og friluftsliv.

Namsskogan er også kjent for familieparken på Trones som har 40- 50 000 besøkende hvert år. Parken inneholder både dyr og aktiviteter.

Kart 1: Trøndelagskartet med Namsskogan uthøvet blant Namdalskommunene.

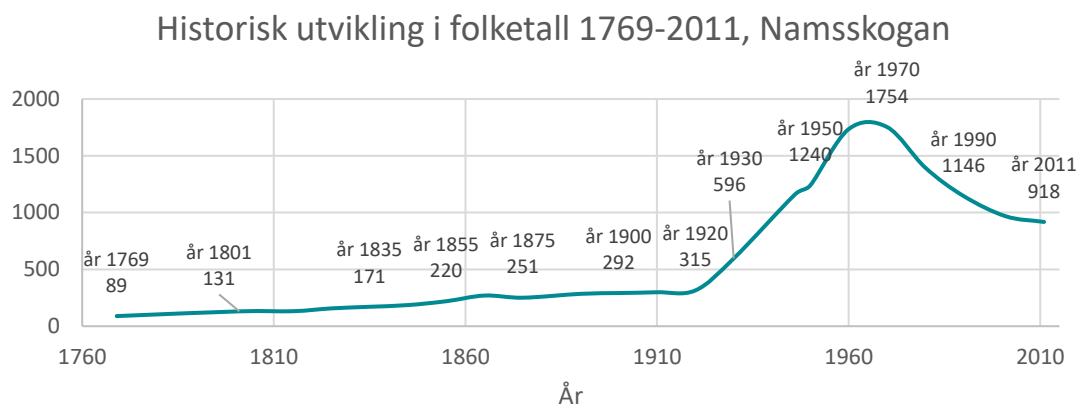
Namsskogan har en del samisk befolkning og reindrift er en betydelig næring. 20 av 843 innbyggere er innmeldt i samemantallet for 2019. Kommunen er hovedsakelig fordelt på 2 reinbeitedistrikt med Tjåehkere – Tjåehkeren sijte / Østre-Namdal øst for Namsen, og Åarjel-Njaarke – Aårjel-Njaarken sijte / Vestre-Namdal vest for Namsen.

Grunnlaget for bosettingen i Namsskogan er knyttet av verdifulle naturressurser med vannkraft, skog, bergverk, jordbruk og beitebruk, jakt, fiske og friluftsliv. I tillegg ligger kommunen på transportårene mellom Trøndelag og Nordland, både for veg og jernbane.

2 BEFOLKNING

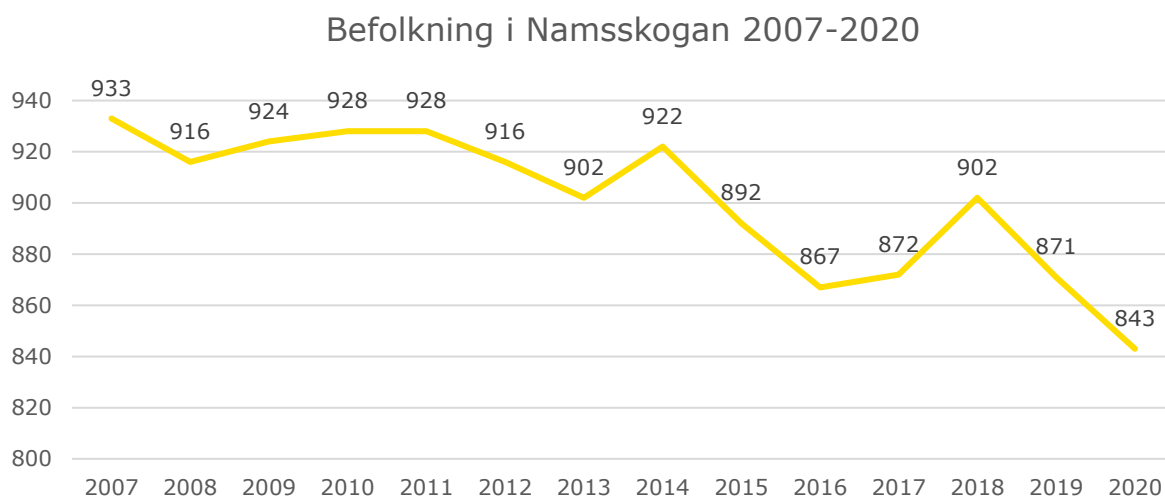
2.1 Befolkningsutvikling

Figur 1: Historisk utvikling i folketall fra folketellingene 1769-2011 for Namsskogan. Kilde: SSB

Den lange tidsserien for folketallet i Namsskogan viser at det var lite folk i dette området fram til ca. 1930, og det sammenfaller med byggingen av Nordlandsbanen Grong-Nordlandsgrensa som ble vedtatt av stortinget i 1926. I 1927 var det 470 mann som jobbet med bygging av jernbanen og i senere år ble det enda flere (Kilde: Wikipedia).

Skorovas gruber har også stor betydning for den historiske befolkningsutviklingen. I 1960 var det for eksempel 513 personer bosatt i Skorovatn tellekrets¹.

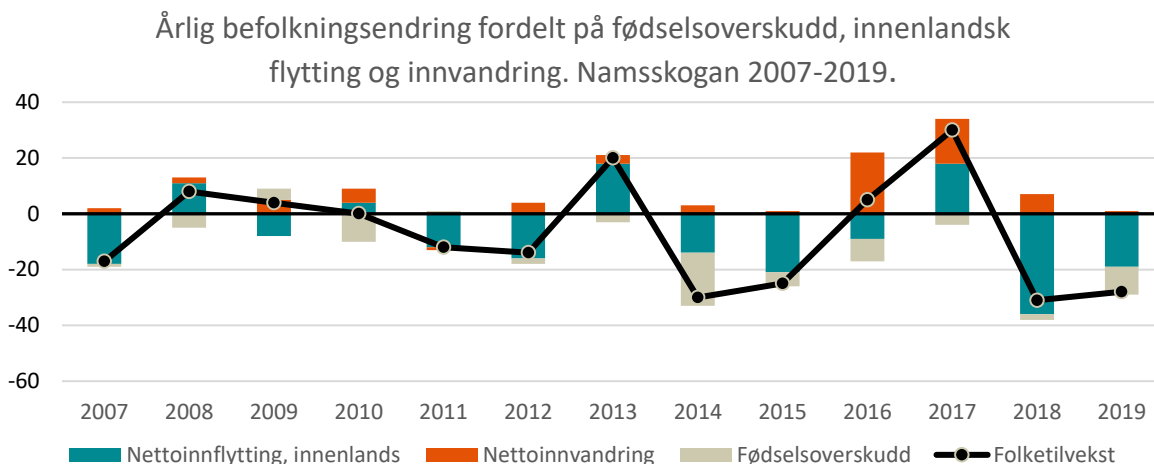
Figur 2: Befolkning Namsskogan 2007-2020. Kilde: SSB

Namsskogan er i 2020 den 4. minste kommunen i Trøndelag målt etter folketall og har 843 innbyggere per 1. januar 2020. Folketallet i kommunen lå forholdsvis stabilt på ca. 933-922

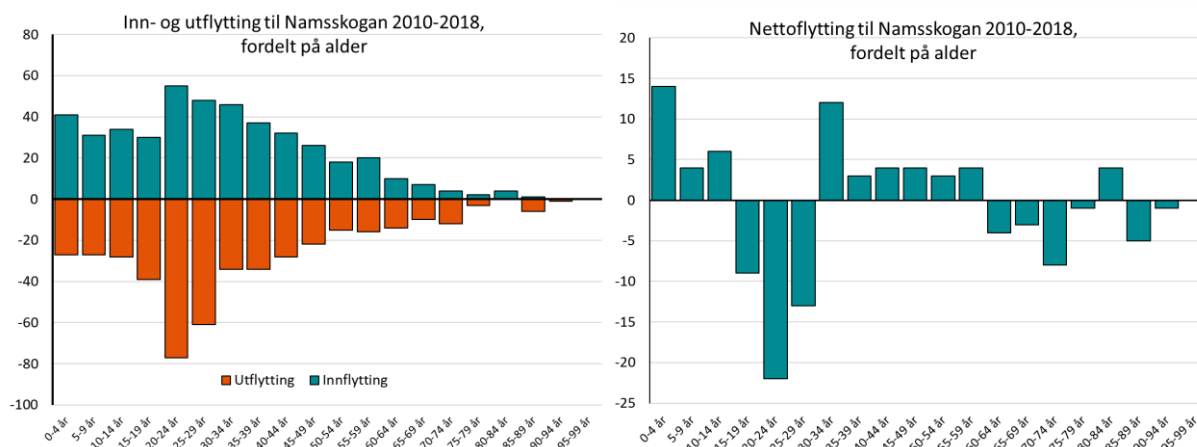
innbyggere i perioden 2007 til 2014 før de fikk en nedgang til 967 innbyggere i 2016. Deretter tok det seg opp i to år, men har falt ganske betraktelig igjen de siste to årene.

Figur 3: Flytting innvandring og fødselsoverskudd 2008-2019. Kilde SSB

I perioden 2007 til 2020 så har det vært to år (2009 og 2011) hvor Namsskogan har hatt fødselsoverskudd eller naturlig befolkningsvekst. I snitt for årene 2007 til 2019 har det blitt født 6,8 personer årlig i Namsskogan, mens det i snitt har vært 11,7 dødsfall i året. Det gir et totalt sett et negativt fødselsoverskudd på 64 personer i perioden 2007 til 2019. Innenlands flytting har også bidratt negativt til befolkningsutviklingen i Namsskogan, med et bidrag på -102 personer i perioden 2007-2019.

Det har likevel vært positiv innenlands flyttebalanse i 2008, 2010, 2013 og 2017. Innvandringen har gitt et positivt bidrag til befolkningsutviklingen i Namsskogan på 92 personer siden 2007. Det er spesielt stor innvandring i årene 2016 og 2017, da det ble bosatt mange personer med flyktningbakgrunn i de fleste av kommunene i fylket.

Figur 4: Aldersfordelt flytting, Namsskogan 2010-2018. Kilde: Panda analys/ SSB

Ser man på flyttingen fordelt på alder på de som har flyttet til/fra Namsskogan i årene 2010-2018 så ser man at det er blant ungdommer og unge voksne man finner de store

flyttestrømmene. For Namsskogan sin del så er det spesielt for aldersgruppen 15-29 år at man har hatt en betydelig nettoutflytting. Utdanning er en vanlig årsak til flytting, men vi må huske at de fleste ikke endrer folkeregistrert adresse når de er under utdanning. Høyest nettoinnflytting til Namsskogan finner vi spesielt i aldersgruppene 30 til 59 år.

Personer som har flyttet til Namsskogan i perioden 2010-2018 har i all hovedsak kommet fra Utlandet (77 personer), Trondheim (32), Grong (28) og Vefsn (24). 36 % av innflytterne til Namsskogan kommer fra disse kommuner i perioden 2010-2018. Tilflyttingen fra Trondheim er trolig en del tilbakeflytting av personer som tidligere har flyttet fra Namsskogan, ettersom Trondheim er en attraktiv kommune for høyere utdanning.

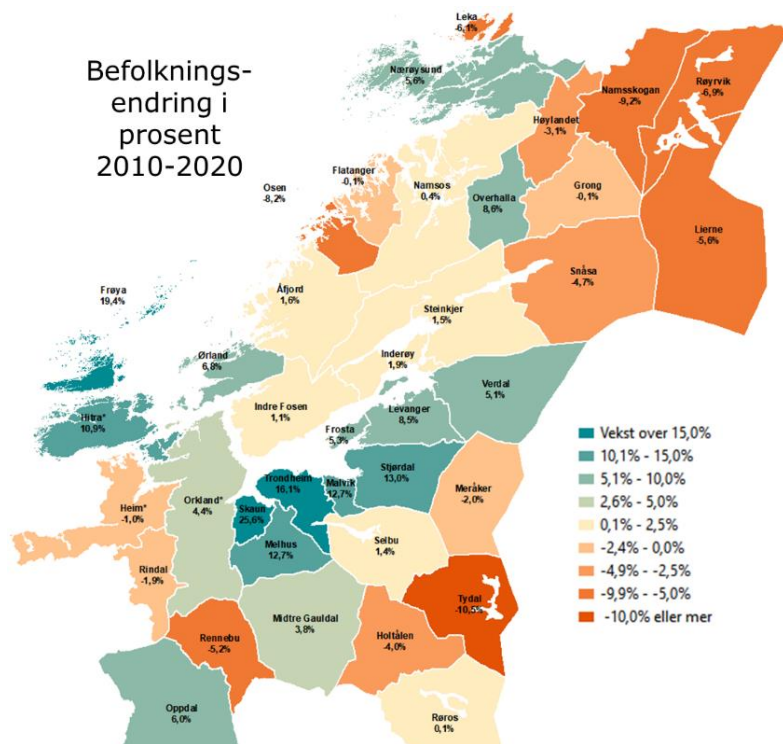
Personer som har flyttet fra Namsskogan i perioden 2010-2018 har i all hovedsak dratt til Namsos (33 personer), Trondheim (30), Grong (25), Steinkjer (23) og Levanger (23). Disse kommune har stått for 30 % av utflyttingen fra Namsskogan i perioden 2010-2018.

Det er 86 personer med innvandringsbakgrunn som er bosatt i Namsskogan per 2019. De har landbakgrunn fra Syria (39), Nepal (9), Polen (8), Sverige (5), Tyskland (5), Thailand (5) og en rekke andre land med 3 eller færre personer.

Innvandrerbefolkningen flytter mer enn gjennomsnittet i befolkningen, og det er ikke uvanlig at innvandrere med flyktningbakgrunn flytter til mer sentrale strøk etter endt introduksjonsprogram. Noen kommuner lykkes mer enn andre med inkludering, sysselsetting og varig bosetting. For arbeidsinnvandrere har relative forskjeller i velstand og muligheter for arbeid i hjemlandet stor betydning for innvandring og tilbakeflytting. Namsskogan har per i dag ikke så mye næringsvirksomhet som gir arbeidsinnvandring. Forventingene for framtidig innvandring kommunene er altså relativt beskjeden.

Namsskogan er lokalisert i en region med negativ befolkningsvekst og få bosatte generelt. Per 1. januar 2020 var det 461 bosatte i Røyrvik, 2 358 i Grong, 1 231 i Høylandet, og 1 355 bosatte i Lierne. Nord for fylkesgrensen ligger Grane med 1 482 innbyggere.

Mens snittet for Trøndelag har vært en befolkningsvekst på 10,0 % i perioden 2011-2020 så har Namsskogan hatt en nedgang på -9,2 %. Namsskogan har hatt svakest befolkningsutvikling i regionen, og bare Tydal har hatt større relativ nedgang i folketallet av kommunene i fylket.

Kart 2: Befolkningsendring Trønderske kommuner 2010-2020. Kilde: SSB

2.2 Befolningssammensetning - Alder, kjønn

kommuner	0-24 år	25-34 år	35-44 år	45-69 år	70-79 år	80 år+	Totalt
Grong	669	248	221	817	221	183	2 359
Høylandet	382	97	131	389	144	88	1 231
Lierne	365	123	131	480	162	94	1 355
Namsskogan	217	57	88	295	108	78	843
Raarvihke - Røyrvik	118	53	36	157	65	32	461
Totalt	1 751	578	607	2 138	700	475	6 249

Tabell 1: Bosatte i Namsskogan og nabokommuner fordelt på alder i 2020. Kilde: SSB

25,5 % av befolkningen i Namsskogan var over 67 år per 1. januar 2020, noe som er av de høyeste andelene i Trøndelag. Det er kun Røyrvik, Leka og Osen som har høyere andel over 67 år. Nabokommunene ellers ligger nesten like høyt med 23,5 i Lierne, 23,3 i Høylandet og 21,4 i Grong.

Når vi ser på andelen over 80 år så utgjør de 78 personene 9,3 % av befolkningen i Namsskogan. Det er høyest blant nabokommunene.

49,2 % av befolkningen i Namsskogan er kvinner, noe som på nivå med fylkessnittet. I en del utkantkommuner er det underskudd på unge kvinner ettersom de i noe høyere grad enn menn tar høyere utdanning. Dette kan være en av grunnene til en kvinneandel på 46,5% i aldersgruppen 0-24 år. I aldersgruppen 25-34 er det derimot et kvinneoverskudd i Namsskogan med 56,1% kvinner, mens Grong og Lierne har tydelig kvinneunderskudd i denne aldersgruppen.

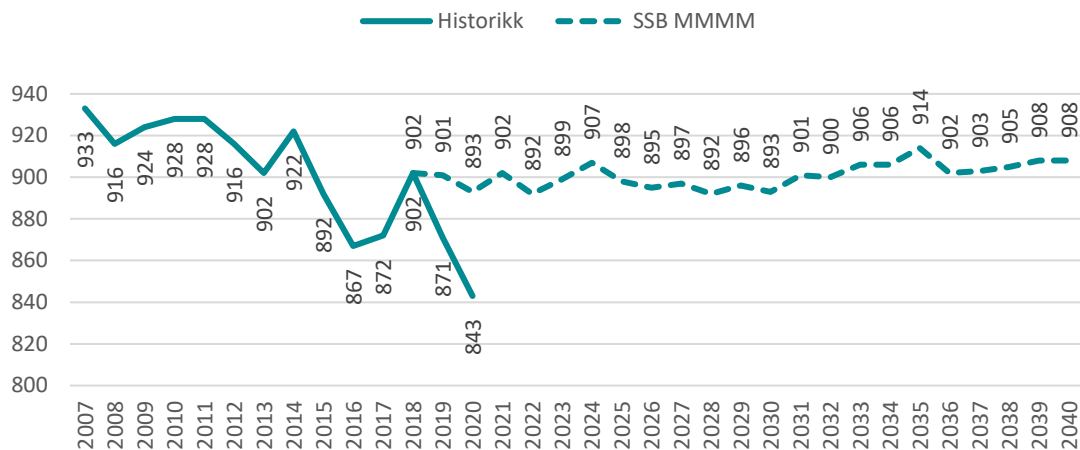
kommuner	0-24 år	25-34 år	35-44 år	45-69 år	70-79 år	80 år+	Totalt
Grong	● 49,0 %	● 45,2 %	● 50,2 %	● 48,5 %	● 50,2 %	● 55,7 %	49,2 %
Høylandet	● 48,4 %	● 47,4 %	● 51,1 %	● 46,3 %	● 50,0 %	● 53,4 %	48,5 %
Lierne	● 45,5 %	● 46,3 %	● 51,1 %	● 47,1 %	● 48,1 %	● 68,1 %	48,6 %
Namsskogan	● 46,5 %	● 56,1 %	● 48,9 %	● 48,1 %	● 47,2 %	● 59,0 %	49,2 %
Raarvihke - Røyrvik	● 50,8 %	● 49,1 %	● 52,8 %	● 49,7 %	● 46,2 %	● 68,8 %	51,0 %
Totalt	48,0 %	47,2 %	50,6 %	47,8 %	48,9 %	59,2 %	49,0 %

Tabell 2: Kvinneandel i ulike aldersgrupper. Namsskogan og nabokommuner i 2020. Kilde: SSB

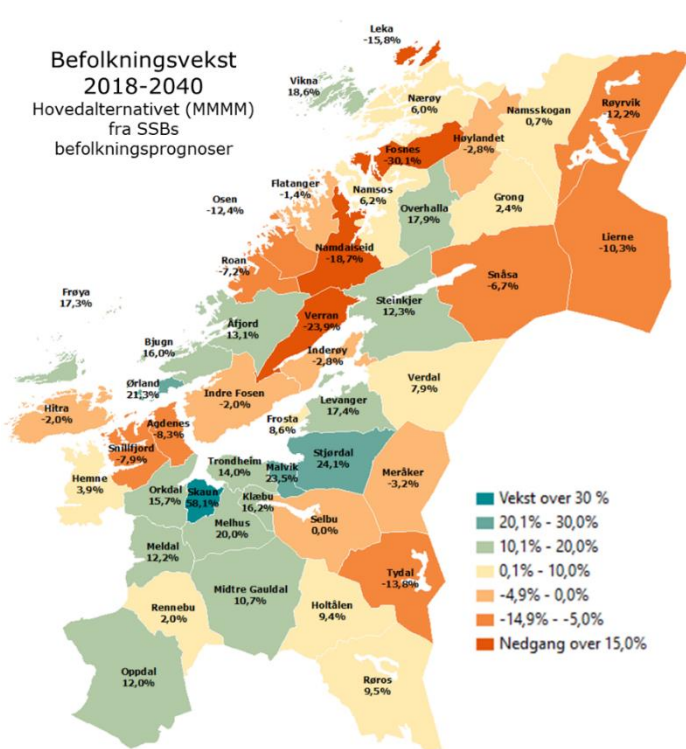

2.3 Befolkningsprognose

Befolkning og befolkningsprognose for Namsskogan 2007-2040

Figur 5: Befolkningsprognoser og historisk folketall 2007-2040. Hovedalternativet MMMM. Kilde: SSB

Kart 3: Vekst i befolkningen i Trøndelag 2018-2040. Befolkningsprognose MMMM. Kilde: SSB

Fra 2018 til 2040 så predikerer SSBs MMMM-prognose en flat utvikling i folketallet med +0,7% for Namsskogan. Prognosen predikerer en klar nedgang når man ser på befolkning i arbeidsaktuell alder. For gruppen 23-66 år så predikerer prognosen en nedgang på 8,7 % frem mot 2040. Samtidig som prognosen gir tydelig vekst for gruppene 67 år og eldre.

Det er en del usikkerhet i prognosene spesielt fordi kommunen har lavt folketall noe som kan gi noen uheldige utslag i metoden som SSB bruker.

En viktig driver for bosettingen på lang sikt er tilgangen på arbeid. Det innebærer at nye arbeidsplasser må skapes, og det kan være krevende når vi vet at det er utfordrende å rekruttere kompetent arbeidskraft til utkantene i Trøndelag.

En fordel man har i utkantene er at man kan få mer fleksible og

lojale arbeidere. Investerer man i kompetanse i arbeidsstokken så er det mindre sjans for at de forsvinner til en konkurrent i nabokommunen.

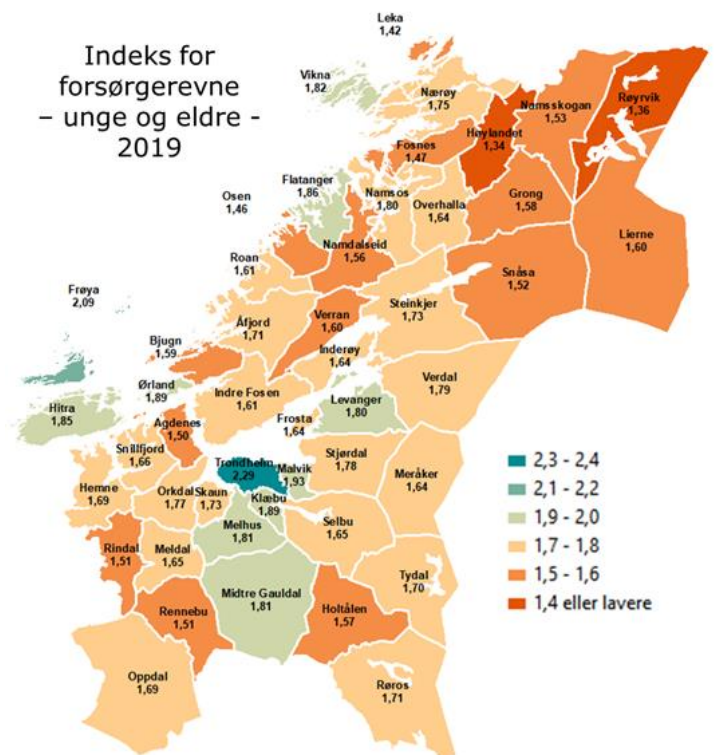
En annen usikkerhet er utviklingen i bostedspreferanser over tid. Hovedtrenden over mange år er sentralisering av befolkningen mot tettsteder og byer. Sentraliseringen skjer både mellom land, landsdeler, regioner og kommuner. Mer digital interaksjon virker i motsatt retning, og gjør det mulig å bo å jobbe langt unna byene og fortsatt ha tilgang til arbeid og tjenester. Hvordan dette slår ut framover for mulighetene for å opprettholde og øke bosetting og sysselsetting i utkantstrøk er usikkert.

2.4 Forsørgerevne

Forsørgerevnen er antall personer i arbeidsaktuell alder (16-66 år) per person under 16 år og over 67 år. Dette sier noe om de mulige effektene av endringer i befolkningsstruktur har på sosial og økonomisk utvikling. Lav verdi på indeksen indikerer en høyere forsørgelsesbyrde for den yrkesaktive befolkningen.

Med en indeksverdi på 1,53 så er Namsskogan blant kommunene i Trøndelag med lavest score på forsørgerevne. Det vil si at kommunen er blant dem med lavest antall personer i arbeidsaktuell alder i forhold til antall eldre og antall barn. Snittet for hele Trøndelag er på 1,95 i 2019.

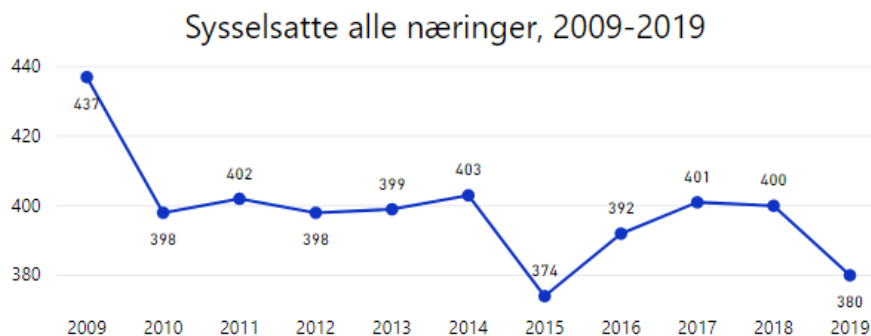
Det er ikke noe fasitsvar på hva som er et urovekkende lavt nivå på indeksen for forsørgerevne. Indeksen tar ikke hensyn til at personer over 67 år får en stadig lenger frisk og aktiv alderdom og at aldersterskelen for pleiebehov øker. Samtidig tar indeksen heller ikke hensyn til at en stadig større andel unge går lenger på skole ettersom flere velger å gjennomføre høyere utdanning enn før. Grensen på 16 år, som indeksen bruker som terskel for arbeidsdyktig alder, er satt på bakgrunn av internasjonale standarder for når man regner en person med i arbeidsstyrken.

Kart 4: Indeks for forsørgerevne 2019. Kilde SSB

3 SYSSELSETTING

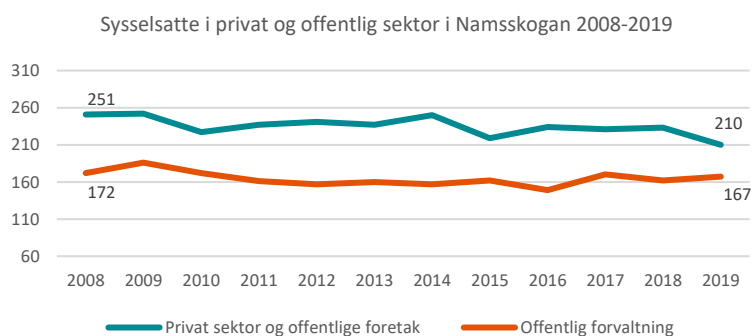
3.1 Sysselsetningsutvikling

Figur 6: Sysselelsatte Namsskogan 2009-2019. Kilde: SSB

Per 4.kvartal 2019 var det 380 sysselelsatte med Namsskogan som arbeidssted. 167 av disse jobbet i offentlig sektor, mens 210 jobbet i privat sektor.

Siden 2010 har det vært en nedgang på sysselelsettingen i Namsskogan på -5 % eller -20 sysselelsatteⁱ. Det betyr at Namsskogan ikke er blant kommunene i Trøndelag som har hatt mest nedgang i sysselelsetting. Trøndelag som helhet hadde i samme periode en sysselelsettingsvekst på 8,7 %.

Figur 7: Sysselelsatte i privat og offentlig sektor 2008-2019. Kilde: SSB

Selv om sysselelsettingsutviklingen i Namsskogan er svak med -5 % de siste 10 årene, så er de ikke blant kommunene i Trøndelag med svakest utvikling. Namsskogan plasserer seg i landet på 260. plass når kommunene sorteres fra sterkest til svakest utvikling. Til sammenlikning så ligger Osen på 339. plass, Snåsa og Holtålen på 333. plass og Tydal på 327. plass av landets 356 kommuner. Nabokommunene Røyrvik og Lierne ligger også langt ned på lista på hhv. 324. og 275. plass. Grong har hatt vekst i sysselelsettingen på 4,7 % de siste 10 år. På andre siden av fylkesgrensen er det også litt vekst i Grane kommune, med +2,5 % sysselelsatte de siste 10 år.

For Namsskogan er en del av utfordringen at alle nabokommunene er relativt små og har svak utvikling. Dermed blir bidraget fra pendling relativt lite, og det er begrenset med jobbmuligheter sett fra arbeidstakerens ståsted, og begrenset tilgang på kompetent arbeidskraft for arbeidsgiverne.

Sysselsettingsutviklingen har vært svakere i nabokommunene Røyrvik og Høylandet i perioden 2010-2019. Lierne er på samme nivå, mens Grong har hatt ganske flat utvikling og er på -2,4 i forhold til 2010. Grane kommune på andre siden av fylkesgrensa er har hatt vekst med +14% i perioden, mens Hattfjelldal har hatt en nedgang på -14 %.

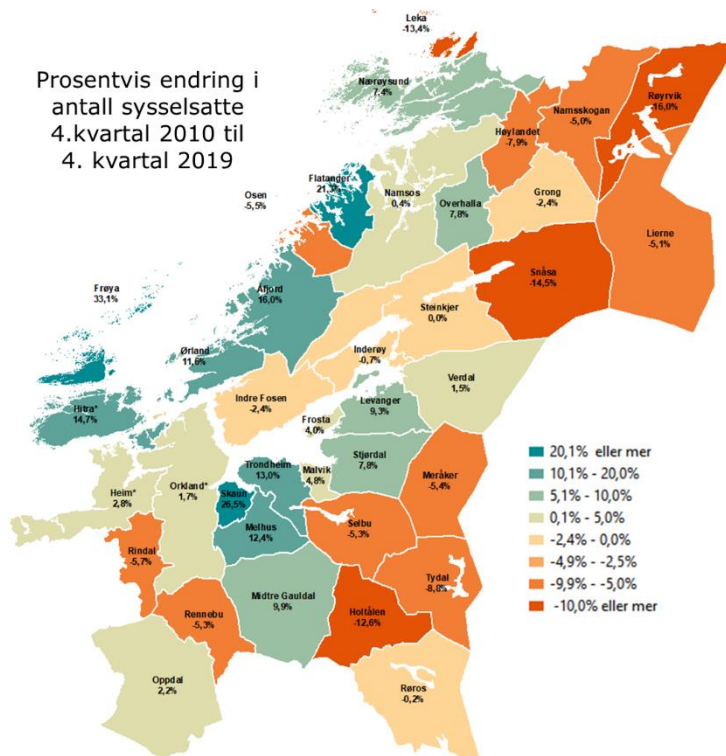
Den negative utviklingen i nærområdene kan også bidra til å begrense mulighetene for pendling fra Namsskogan til andre kommuner. Og kan dermed på sikt legge ytterligere press på befolkningsgrunnlaget for kommunen siden det for personer som ikke finner jobb i kommunen vil være færre sysselsettingsmuligheter som ikke innebærer flytting.

Det har vært metodeendringer i innsamlingen av sysselsettingsstatistikken, men dette slo hovedsakelig ut på endringen i 2014 til 2015.

En generell trend både nasjonalt og blant kommunene i Trøndelag har vært at de minste kommunene etter befolkning har hatt den svakeste sysselsettingsutviklingen.

Mellom årene 2009 og 2010 ser vi et dropp i antallet som ikke er med i betraktningene i avsnittene over. Om vi ser på perioden 2009-2019 så er samlet nedgang i sysselsetting 57 personer og 13 %.

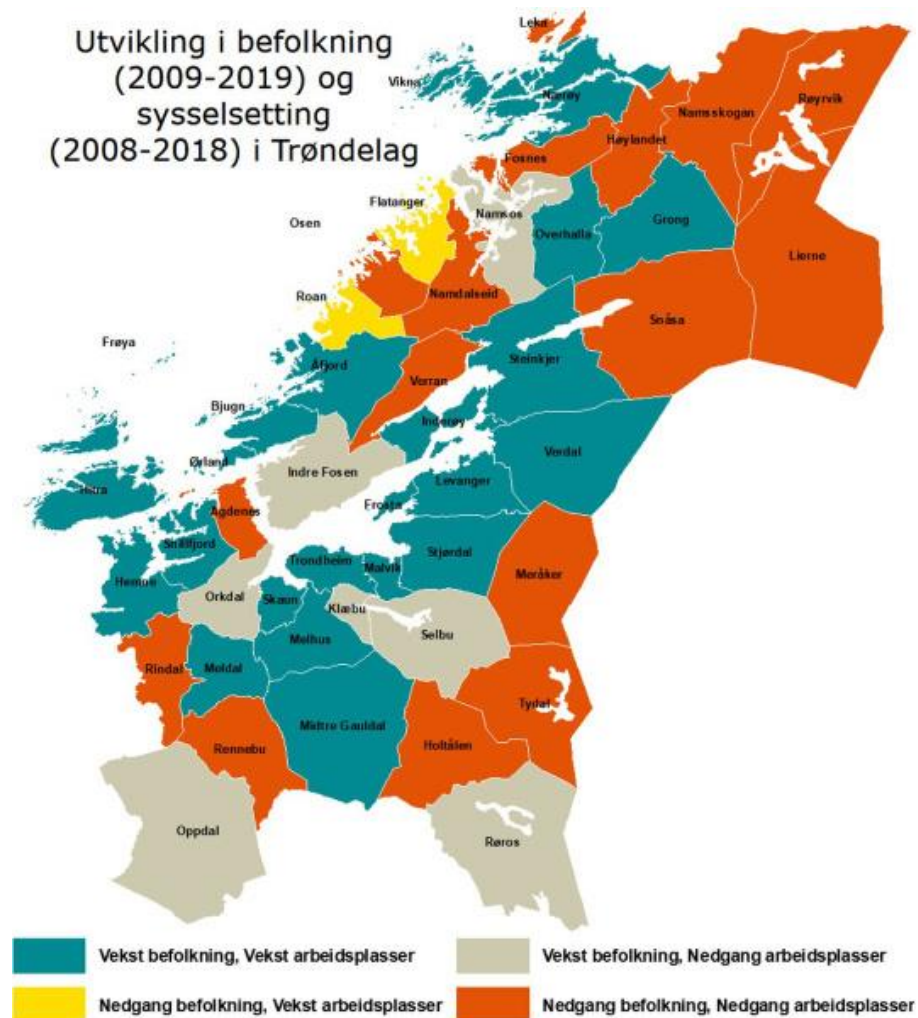
Prosentvis endring i antall sysselsatte 4.kvartal 2010 til 4. kvartal 2019

Kart 5: Sysselsettingsutvikling 2010-2019. Kilde: SSB

Vekst i sysselsetting og vekst i befolkning henger som regel sammen (korrelerer over tid), noe som også er tilfelle for Namsskogan. Indre deler av Namdalen utpreger seg i Trøndelag som et område der de fleste kommunene har hatt en negativ utvikling i både befolkning og sysselsetting. Dette bygger opp under bilde på at Namsskogan geografisk er lokalisert i et område som gjør at kommunen får svært få eksterne vekstimpulser.

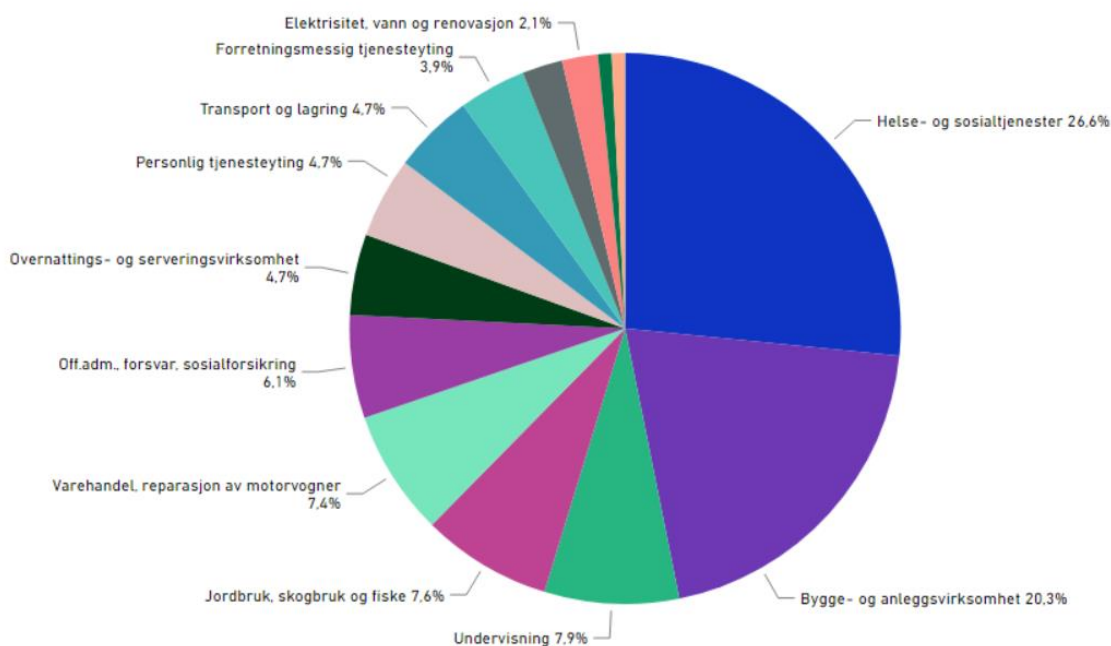
Kart 6: Utvikling i befolkning og sysselsetting. kilde: SSB

3.2 Næringsstruktur

Namsskogan har flest sysselsatte i Helse- og sosialtjenester med 26,6 %. Også i Trøndelag samlet er det største næring med 21,8 %. Bygg- og anleggsvirksomhet er spesielt høy med 20 % av de sysselsatte mot 9 % i Trøndelag. Primærnæringsens andel ligger over Trøndelag med 7,6 % mot 3,5 % i fylket. I Trøndelag er 7,8 % sysselsatt i Industri, mens det i Namsskogan er bare 1-3 personer i denne næringsgruppen.

Figur 8: Næringsstruktur Namsskogan per 4. kvartal 2019

39 % av de sysselsatte i Namsskogan jobber i offentlig sektor. Dette er relativt høyt, men ikke så utypisk for en kommune med få innbyggere. Andelen innen undervisning er relativt lik snittet i Trøndelag med 8 %. Det er kun 12 sysselsatte i statlig virksomhet i 2019.

Sysselsettingen i primærnæringene vil si jordbruk og skogbruk og utgjør 8 % og 29 personer i 2019. 17 av disse driver med husdyrhold. Til sammen er det ca. 20 innen jordbruk og i underkant av 10 innen skogbruket. Utviklingen i sysselsetting innenfor primærnæringene har vært negativ i denne perioden. I Namsskogan er det 12 færre i primærnæringene i 2019 sammenliknet med 2008. Det er stor nedgang i sysselsettingen i jordbruket over hele fylket og i landet for øvrig. Strukturendringer og effektivisering har gjort at matproduksjonen er opprettholdt og delvis økt selv om sysselsettingen har gått kraftig ned. Det er usikkert om hvordan eventuelle ytterligere strukturendringer i primærnæringene slår ut i distrikter som Namsskogan.

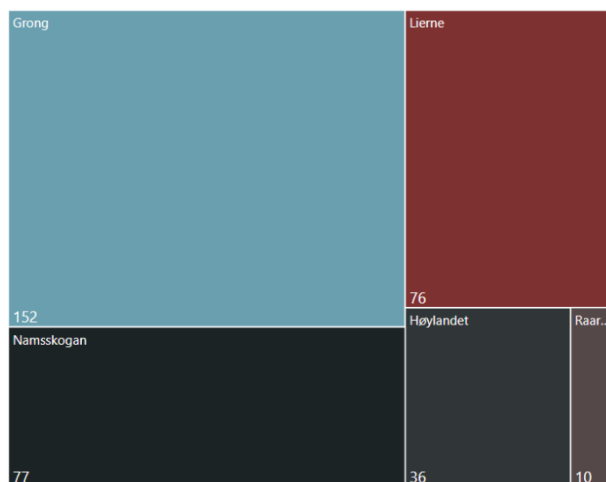
Antallet sysselsatte innen bygg- og anleggsvirksomhet kan være noe påvirket av en del vegutbedringer på E6 de siste årene, blant annet ny jernbanekryssing ved Vintermyr sør for Namsskogan. I 2020 er det oppstart for E6 Fjerdingen-Grøndalselv. Jernbaneentreprenøren

Totalprosjekt Namsskogan har også adresse i kommunen. Av de 77 sysselsatte i bygg- og anlegg er 51 innen næringskoden 42.9 Bygging av veier og jernbane, mens det i 2010 var 26 sysselsatte på denne koden. 12 personer er i 2019 sysselsatt under 42.1 Oppføring av bygninger, imens det var 21 personer i 2010. Grong har til sammenlikning 152 sysselsatte i bygg- og anlegg, og Lierne har 76, Høylandet 36 og Røyrvik 10.

Det er i 2019 0-2 sysselsatte i industriⁱⁱⁱ. Disse er knyttet til produksjon av betong. Tilbake i 2008 var det 10 sysselsatte i treindustri i Namsskogan, 1-3 sysselsatte i tekstil og 6 i betong/sement. I 2010 var det 15 personer sysselsatt innen Bergverksdrift, og i dag er det antallet 0-2 personer.

Namsskogan er nest største vannkraftkommune i Trøndelag (etter Tydal) målt i produksjon, men det er i 2019 ikke mer enn 8 personer sysselsatt i næringsgruppen Elektrisitet, vann og renovasjon.

Figur 9: Sysselsatte i bygg- og anleggsvirksomhet i Namsskogan og nabokommuner 2019. Kilde: SSB

Sysselsatte i Namsskogan fordelt på næringsgrupper 2008-2019

	2008	2010	2017	2018	2019	Endring 2010-2019	Andel i 2018
Jordbruk, skogbruk og fiske	41	33	31	30	29	-4	-12 %
Bergverksdrift og utvinning	14	15	0	0	0	-15	-100 %
Industri	20	10	3	3	3	-7	-70 %
Elektrisitet, vann og renovasjon	11	12	12	9	8	-4	-33 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	50	55	85	88	77	22	40 %
Varehandel, reparasjon av motorvogner	26	27	26	35	28	1	4 %
Transport og lagring	24	19	23	18	18	-1	-5 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	21	21	17	19	18	-3	-14 %
Informasjon og kommunikasjon	3	3	0	0	0	-3	0 %
Finansiering og forsikring	0	0	0	0	0	0	0 %
Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	7	8	9	9	9	1	13 %
Forretningsmessig tjenesteyting	22	20	19	15	15	-5	-25 %
Off.adm., forsvar, sosialforsikring	29	27	23	27	23	-4	-15 %
Undervisning	29	30	34	31	30	0	0 %
Helse- og sosialtjenester	99	101	95	89	101	0	0 %
Personlig tjenesteyting	24	19	24	24	18	-1	-5 %
Uoppgitt	0	0	0	3	3	3	1 %
Total	420	400	401	400	380	-20	-5 %

Figur 10: Sysselsatte i Namsskogan fordelt på næringsgrupper 2008-2019: Kilde SSB

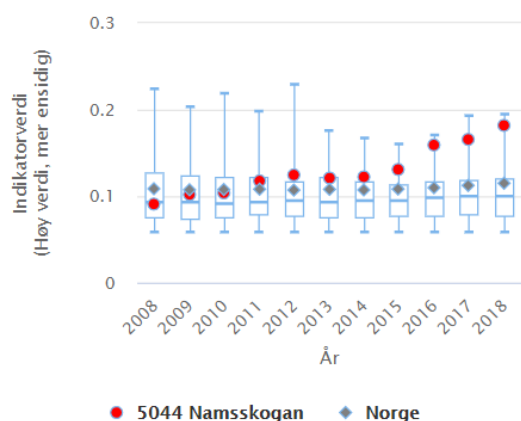

Transport og lagring har hatt en nedgang fra 24 til 18 sysselsatte. Av disse er 10 sysselsatt innen Landtransport med passasjerer og 7 innen Godstransport på vei.

Namsskogan har en del sysselsetting innen opplevelse og reiseliv. Namsskogan familiepark ligger under næringsgruppen Personlig tjenesteyting i tabellen som har 18 ansatte per 4. kvartal 2019. Det er 12 sysselsatte innen underkategorien Fritidsaktiviteter og drift av fornøyelsesetablissemeter.

Blant næringene i offentlig sektor så har det vært et stabilt nivå på sysselsettingen med rundt 100 innen Helse og sosial og 30 innen undervisning. Innenfor offentlig administrasjon er det en liten nedgang i antallet sysselsatte.

3.3 Ensidig næringsstruktur

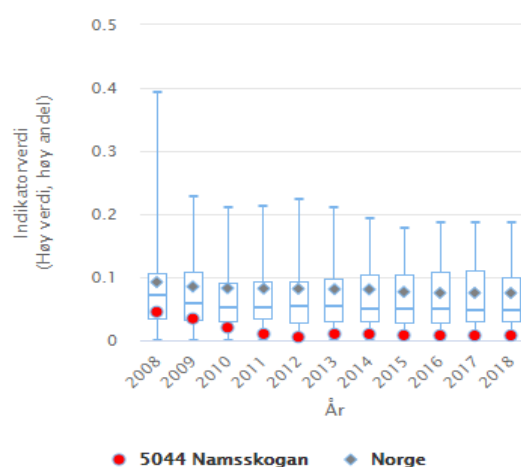
Ensidig næringsstruktur privat (Herfindal-index)

Definisjon: $\sum(\text{sysselsatte}(i)/\text{sum sysselsatte } (1-48))^2$, der $i=1,..48$ (ulike PANDA-næringer)

Forklaring: Denne indikatoren utformes som en konsentrasjonsindeks tilsvarende en Herfindal-Hirschmann-indeks. Høy verdi på denne indikatoren indikerer at kommunen er avhengig av et fåtall næringer innenfor privat sektor.

Figur 11: Ensidig Næringsstruktur i Privat Sektor (Herfindal-index) for Namsskogan. Kilde: Panda

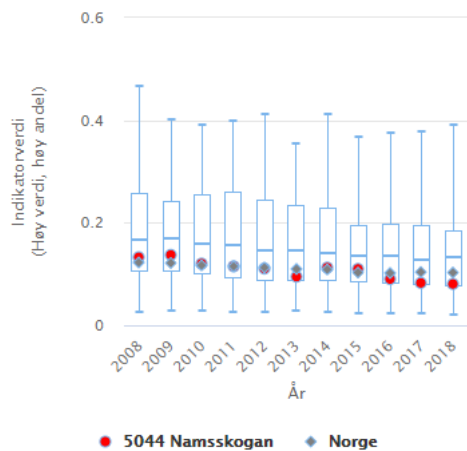
Namsskogan har beveget seg i retning av mer ensidig næringsstruktur i perioden 2008-2018. Herfindal-indeksen angir at Namsskogan ligger på 287. plass av landets 365 kommuner når man sorterer fra minst til mest ensidig næringsstruktur. Leka, Flatanger og Frøya har mest ensidig næringsstruktur i Trøndelag.

Konkurransutsatte næringer

Definisjon: $\sum(\text{sysselsatte}(i)/\text{sum sysselsatte})$, der $i=10-23$ (Industrinæringer).

Forklaring: Dette er næringer som vi har definert som konkurransutsatte. Disse næringene opererer i markeder der det konkurreres på pris. Det er innenfor disse næringene man kan forvente et rasjonaliseringspress pga. høyt norsk kostnadsnivå.

Naturbaserte næringer

Definisjon: $\sum(\text{sysselsatte}(i))/\text{sum sysselsatte}$, der $i=1-4, 6-9$ (Primærnæringer, havbruk, mineral, næringsmiddelindustri)

Forklaring: Dette indikatoren utgjør en kilde til sårbarhet av to grunner; det kan forventes rasjonalisering i slike næringer, samtidig som det er en tendens til økende internasjonal konkurranse ved nedbygging av handelsbarrierer.

Namsskogan har lite industri og er sånn sett ikke sårbar for rasjonaliseringspress eller svingninger i verdensøkonomien. Mangel på industri er samtidig en ulempe med tanke på framtidig næringsutvikling.

Namsskogan har en del sysselsetting i naturbaserte næringer, men vi ser at Namsskogan har en lavere andel enn Norge og de fleste kommunene i Trøndelag.

3.3 Største bedrifter

Tilstedeværelse av større hjørnesteinsbedrifter kan være en driver for utviklingen av et lokalsamfunn, men de gjør også at lokalsamfunnet blir sårbart i forhold til konsekvensene av en eventuell nedleggelse.

Største bedrifter i Namsskogan etter omsetning i 2018			
Bedrift	Driftsinntekter	Bransje kode	Bransjetekst
Totalprosjekt Namsskogan AS	104 983	42120	Bygging av jernbaner og undergrunnsbaner
Namdal Bruk AS	17 962	2200	Avvirkning
Breifossen AS	17 370	47111	Butikkhandel med bredt vareutvalg med hovedvekt på nærings- og nytelsesmidler
Namsskogan Familiepark AS	16 434	93210	Drift av fornøyles- og temaparker
Trones Handel AS	14 668	47300	Detaljhandel med drivstoff til motorvogner
Bjørn Lindsetmo AS	14 225	49410	Godstransport på vei
John Sagmo AS	10 317	43120	Grunnarbeid
Namdalslinjen AS	10 226	49392	Turbiltransport
Namsskogan Entreprenør AS	8 538	43120	Grunnarbeid
Vertshuset Nams-inn AS	5 253	55101	Drift av hoteller, pensjonater og moteller med restaurant
Namsskogan Rør AS	4 918	43221	Rørleggerarbeid
Skorovas S-lag Sa	3 142	47111	Butikkhandel med bredt vareutvalg med hovedvekt på nærings- og nytelsesmidler
Olle Michelsen AS	2 534	8120	Utvinning fra grus- og sandtak, og utvinning av leire og kaolin
Myrvold Regnskapskontor AS	2 107	69201	Regnskap og bokføring
Blomst & Dekor AS	1 961	47761	Butikkhandel med blomster og planter
Gammel Erik AS	1 553	10510	Produksjon av meierivarer
Porten Til Nord-Norge AS	1 528	47789	Butikkhandel ikke nevnt annet sted

Tabell 3: Største bedrifter i Namsskogan etter omsetning i 2018. Kilde: Purehelp/Brønnøysundregisteret

Tabellen over viser de største selskapene i kommunen etter driftsinntekter i 2018. Det er 17 selskaper med driftsinntekter på over 1 million kr. 8 av selskapene hadde driftsinntekter på over 10 millioner.

Totalprosjekt Namsskogan AS er den desidert største bedriften i kommunen. Selskapet er jernbaneentreprenør, maskinentreprenør- og transportfirma og ble etablert i 1996. Selskapet har hovedbase på Namsskogan, i eget industribygg med sidespor og mekanisk verksted, lager og administrasjon. Ut fra årsberetningen fra 2018 er det 60 ansatte. Selskapet har både spesialkompetanse innen jernbanebygging, -vedlikehold og -drift og en del skinnegående anleggsmaskiner. Selskapet har oppdrag over hele landet.

Namdal bruk AS eier store utmarkseiendommer og driver med næringsvirksomhet innen skogavvirkning og jakt, fiske og friluftsliv. Blant annet tomtsalg i Skorovas Fjellandsby. Ifølge registrene er det 2 ansatte i selskapet.

Breifossen AS er selskapet bak butikk og bensinstasjon på Brekkvasselv, Trones Handel AS er butikk og bensinstasjon på Trones, og begge disse har omsetning over 14 millioner. På Namsskogan er det Namsskogan Bilservice Terje Trones (Circle K), her finnes det ikke nyere regnskapstall i foretaksregisteret, men i 2006 var det 19 millioner.

Namsskogan Familiepark omsatte i 2018 for over 16 millioner og har ifølge foretaksregisteret 30 ansatte. Selv om det er en del sesongvariasjon i arbeidsstokken så er dette en stor arbeidsplass i kommunen.

4 PENDLING

4.1 Inn- og utpendling

En pendler er definert som en person som har forskjellig bosteds- og arbeidsstedskommune. Statistikken forteller oss ingenting om reiseaktiviteten og inneholder både dag- og ukependlere samt sysselsatte som jobber hjemmefra.

Pendling og pendlestrømmer forteller oss noe hvor integrert en kommune er i det omliggende arbeidsmarkedet. Det forteller noe om i hvilken grad kommunens greier å dekke sitt eget behov for arbeidskraft eller om kommunen trenger arbeidskraft fra andre kommuner. Dette kan også si noe om kommunen har nok jobber for hele befolkningen eller om de må pendle til nabokommuner.

	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2000-2019
Sysselsatte bosatt i Namsskogan	467	435	448	407	407	411	410	400	-67 -14 %
Innpendlere	71	52	55	63	75	85	87	74	3 4 %
Utpendlere	90	89	104	88	95	96	98	94	4 4 %
Sysselsatte med arbeidssted Namsskogan	448	398	399	382	387	400	399	380	-68 -15 %

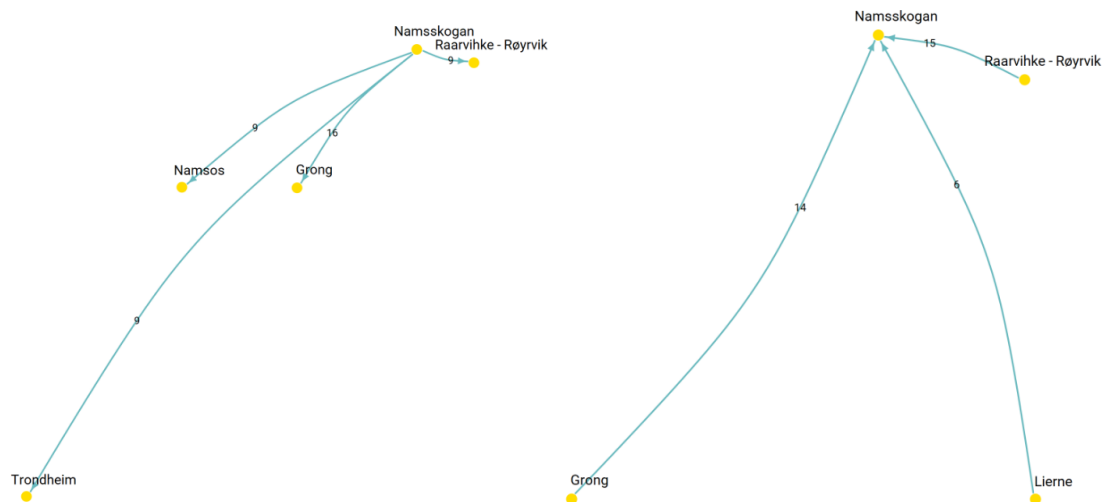
Figur 12: Pendling til og fra Namsskogan 2000 til 2019. Kilde: SSB

Namsskogan er ikke blant kommunene i Trøndelag med lavest arbeidsmarkedsintegrasjon med andre kommuner. I forhold til antallet arbeidsplasser i kommunen er det ganske mye pendling både inn og ut av kommunen. I 2019 er det 94 personer som pendler ut fra Namsskogan og 74 som pendler inn til kommunen. Det betyr at 16 % av arbeidsplassene i kommunen er besatt av noen som bor i en annen kommune. Og at 19 % av sysselsatte personer som bor i kommunen har arbeidssted i en annen kommune.

I 2019 var det en nettoutpendling på fra Namsskogan på 20 personer, nettoppendling fra Namsskogan har variert mellom -59 og -11 personer i perioden 2000-2019. Antall som pendler ut fra Namsskogan har økt fra 90 personer i 2000 til 94 personer i 2019. På samme måte har også innpendlingen til Namsskogan økt fra 71 personer i 2000 til 74 personer i 2019.

4.2 Pendlerelasjoner

Namsskogan sine pendlerrelasjoner er hovedsakelig med de nærliggende kommunene. I tillegg er det en del langpendling til Trondheim (9 pendlere) og Oslo (8 pendlere) ^{iv}.

Figur 13: Største pendlerelasjoner. Utpending og innpending fra/ til Namsskogan. 4. kv. 2019 Kilde: SSB

Av de 94 utpendlerne fra Namsskogan i 2019 har 46 arbeidskommune i Namdalen. Flest pendler til Grong (16), Røyrvik (9) og Namsos (8).

Innpendingen til Namsskogan kommer også i stor grad fra nærliggende kommuner, med 14 pendlere fra Grong, 15 fra Røyrvik, 6 fra Lierne og 5 fra Grane.

	Innpending	Utpending
Grong	14	16
Raarvihke - Røyrvik	15	9
Trondheim	1	9
Namsos	1	8
Oslo kommune	0	8
Lierne	6	2
Vefsn	3	4
Grane	5	1
Overhalla	2	4

Tabell 4: Pendling til og fra Namsskogan 2018. Kilde: SSB

4.3 Pendling fordelt på næring

Statistikken man har på pendling etter næring bruker en veldig grovmasket næringsinndeling, den kan likevel gi en indikasjon på hvilken del av arbeidslivet kommunen har overskudd eller underskudd av enten arbeidskraft og arbeidsplasser.

Pendling til og fra Namsskogan fordelt på næringsgrupper. 2008-2019.												
Næring	Innpendlere				Utpendlere				Nettopending			
	2008	2017	2018	2019	2008	2017	2018	2019	2008	2017	2018	2019
Sekundærnæringer	21	37	39	33	44	40	39	34	-23	-3	0	-1
Varehandel, hotell og restaurant, samferdsel, finanstjen., forretningsmessig tjen., eiendom	14	15	11	8	29	24	28	29	-15	-9	-17	-21
Off.adm., forsvar, sosialforsikring	4	3	8	4	4	6	6	9	0	-3	2	-5
Undervisning	6	7	3	3	7	8	5	5	-1	-1	-2	-2
Helse- og sosialtjenester	14	13	14	19	8	11	15	11	6	2	-1	8
Andre næringer	9	11	12	8	12	7	5	6	-3	4	7	2

Tabell 5: Pendling til og fra Namsskogan fordelt på næring. Kilde: SSB

De som pendler ut fra Namsskogan jobber stort sett i sekundærnæringer (34 personer i 2019) og private tjenesteytende næringer (29 personer i 2019). Det er ganske balansert inn- og utpendling i de fleste av disse aggregerte næringsgruppene. Det er likevel sannsynlig at det er yrker og kompetansefelt man er avhengig av innpendling for å dekke. Den største pendlerstrømmen inn til Namsskogan (33 personer) er knyttet til Sekundærnæringer som da inkluderer Bygg og anlegg.

5 KOMMUNIKASJON OG INFRASTRUKTUR

God infrastruktur som muliggjør reise og kommunikasjon er en forutsetning for positiv utvikling for næringslivet i en kommune. Dette gjelder både med tanke på transport av varer og tjenester, men også i forhold til tilgang til arbeidskraft. Gode kommunikasjonsmuligheter åpner også opp et større arbeidsmarked for kommunens innbyggere, noe som gjør at innbyggerne har flere jobbmuligheter som ikke trenger å involvere flytting når en hjørnesteinsbedrift blir nedlagt.

5.1 Reisetider og befolkning innen 90 minutter

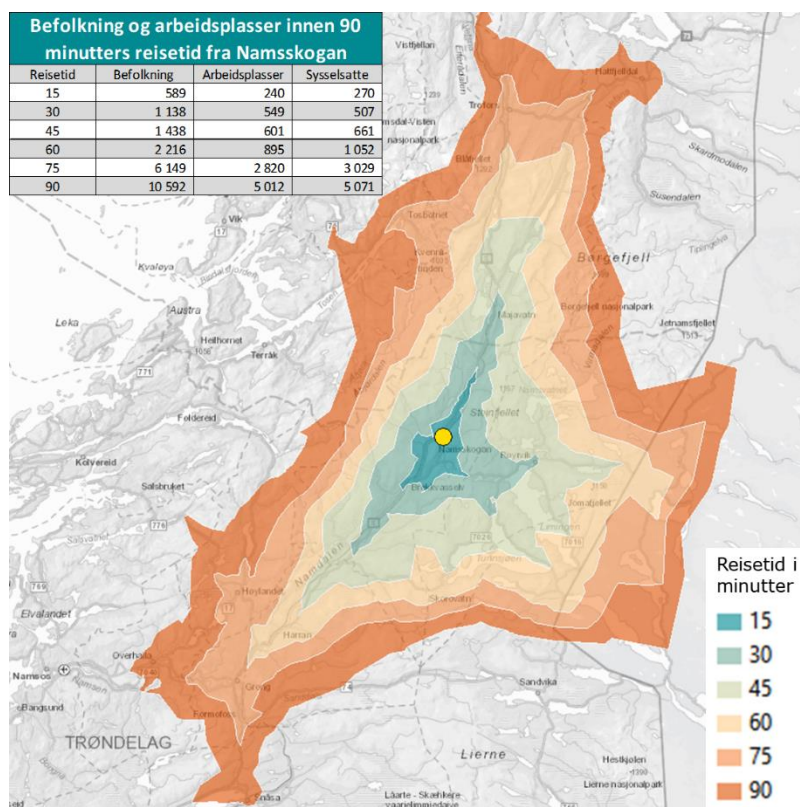
Reiseavstander sier noe om mulighetene for kommunens innbyggere å reise til andre kommuner for jobb, handel eller kulturaktiviteter. Det sier også noe den mulige befolkningsmengden som er tilgjengelig som mulig arbeidskraft for bedrifter i kommunen og om det mulige kundegrunnlaget som det på grunn av geografisk nærhet vil være mulig for bedrifter i kommunen å tilby varer og tjenester til.

Reisetidsanalysen^v har tatt utgangspunkt at man kjører i skiltet hastighet med bil under gunstige kjøre forhold, uten noen annen trafikk på veien og grønt lys i alle lyskryss, deretter er det lagt inn en 10 % forsinkelse. Analysen er kjørt på 15, 30, 45, 60, 75 og 90 minutters kjøretid fra kommunehuset i Namsskogan.

Det er store avstander og få arbeidsplasser innenfor normal pendleravstand fra Namsskogan. I nasjonal sammenheng foregår de aller fleste daglige pendlerreiser innenfor 45 minutter. Innenfor 45 minutter fra Namsskogan (kommunehuset) er det 1 438 bosatte, og 601 arbeidsplasser^{vi}. Samtidig er det 661 sysselsatte som bor i området.

Når man passerer en reisetid på over 60 minutter så begynner både befolkningsgrunnlaget og antall arbeidsplasser å stige betydelig.

Statistikkgrunnlaget for denne beregningen tar ikke med bosatte, arbeidsplasser og sysselsatte på svensk side av grensa, men det er ikke en stor feilkilde.

Kart 7: Reisetidsanalyse Namsskogan. Kilde: Statens Vegvesen og SSB

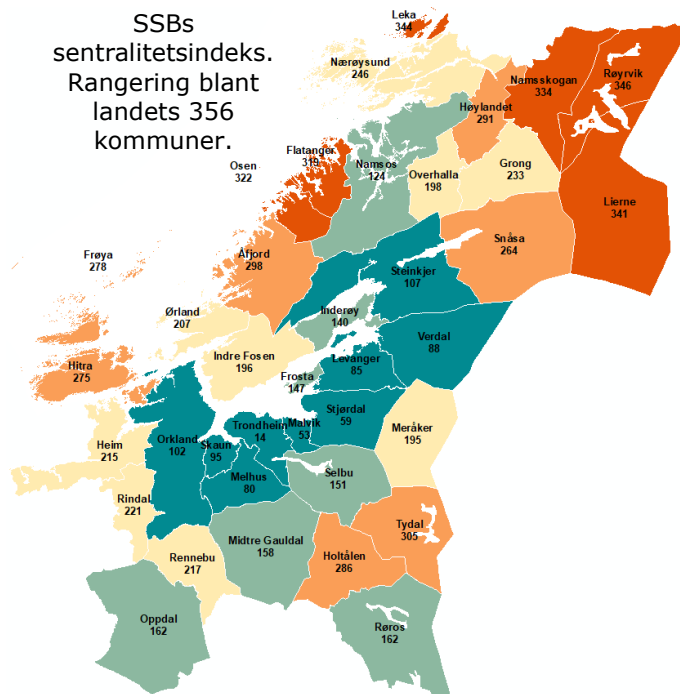
5.3 Sentralitetsindeks

Namsskogan og flere av de andre kommunene i indre Namdal er blant de minst sentrale kommunene i både i Trøndelag og Norge. Noe som kommer tydelig frem på SSBs sentralitetsindeks.

Beregningen av SSBs sentralitetsindeks er basert på reisetid til arbeidsplasser og servicefunksjoner fra alle bebodde grunnkretser. Antallet vektet, slik at en arbeidsplass eller servicefunksjon som ligger nært bostedet teller mer enn en som ligger lenger bort^{vii}. Resultatet på indeksen på kommunenivå er snittet av grunnkretsene i kommunen.

Namsskogan er plassert i kategori 6 på SSBs sentralitetsindeks, som er den laveste kategorien, noe som indikerer at Namsskogan er en av de minst sentrale kommunene i landet. Det er kun tre kommuner i Trøndelag (Røyrvik, Leka og Lierne), og 22 kommuner i landet som scorer lavere på sentralitetsindeksen enn Namsskogan.

En så lav plassering på sentralitetsindeksen viser at Namsskogan har avstands- og størrelsesulempet og at tilbudet av arbeidsplasser og servicefunksjoner i og rundt kommunen er begrenset.

Kart 9: SSBs sentralitetsindeks. Rangering fra mest til minst sentral blant landets 356 kommuner. Kilde: SSB

6 SOSIOØKONOMISKE INDIKATORER

Det finnes en rekke sosioøkonomiske indikatorer som kan fortelle oss om befolkningens sammensetning og økonomiske ressurser for dermed å si noe om kommunens evne til å håndtere en omstilling. De indikatorene det er valgt å se på her er befolkningens utdanningsnivå, som sier noe om kompetansenivået i kommunen. Videre er det sett på andel av befolkningen i relativ fattigdom, arbeidsledighet og andel uføretrygdene som sier noe om mulige sosiale utfordringer som kommunen står ovenfor.

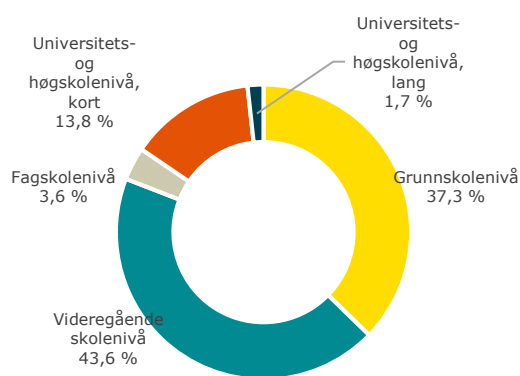
6.1 Befolkningens utdanningsnivå

Et høyt kompetansenivå i befolkningen vil gjøre en kommune bedre i stand til å omstille seg og skape nye næringer. Kompetanse er vanskelig å måle og vi har ikke noe godt registerbasert datagrunnlag på befolkningenes kompetansenivå, det nærmeste vi har er data på utdanningsnivået. I denne statistikken ser vi på utdanningsnivå for befolkningen over 16 år, som forteller oss hvor stor andel av befolkningen som har fullført ulike nivåer av formell utdanning. Høy andel av arbeidsstyrken med formell utdanning kan være et tegn på en arbeidsstyrke som er enklere å omstille til nye næringer.

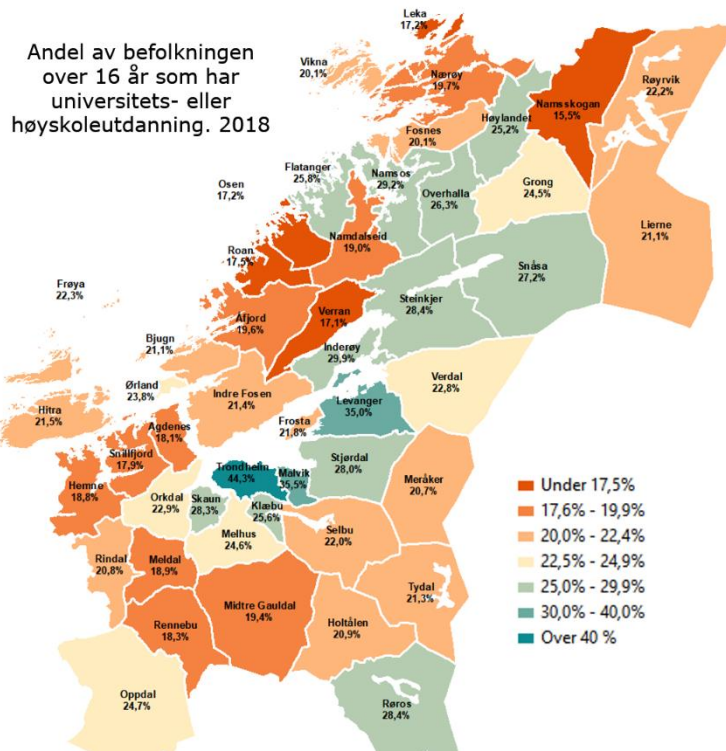
43,6 % av befolkningen over 16 år i Namsskogan har videregående som høyeste oppnådde utdanningsnivå i 2018, mens 15,5 % av befolkningen har universitet eller høyskoleutdanning. Namsskogan er dermed kommunen i Trøndelag med lavest andel innbyggere med høyere utdanning. 33,6 % av befolkningen i Trøndelag samlet har høyere utdanning. 37,3 % av befolkningen har grunnskole som høyeste utdanningsnivå. Dette er mye høyere enn snittet i Trøndelag som ligger på 24,5%. Andelen med fagskoleutdanning er 3,6 % i Namsskogan mot 2,6 % i Trøndelag.

Aldersstrukturen, næringssammensetningen og at Namsskogan er en distriktskommune er her mye av forklaringen på lavt utdanningsnivå i Namsskogan. Kommunen har en stor andel eldre i befolkningen og blant disse er det mindre vanlig med høyere utdanning.

Utdanningsnivået er ikke noe fullgodt mål på den kompetansen som befolkningen i Namsskogan besitter, og er ikke i seg selv

Figur 14: Befolkningens utdanningsnivå Namsskogan. Personer 16 år og over. 2018. Kilde: SSB

Kart 10: Andel av befolkningen over 16 år med Universitets- og høyskoleutdanning. 2018. Kilde: SSB

nok til å si at det er ubalanse mellom kompetansen arbeidslivet trenger og den som tilbys. Likevel er høy andel av befolkningen med lav utdanning en indikasjon på at det kan være vanskelig for næringslivet i kommunen å omstille seg.

6.2 Relativ fattigdom og sosial ulikhet

En av de mulige konsekvensene av en langsiktig negativ trend i sysselsetting er at deler av befolkningen kan falle permanent ut av arbeidsmarkedet. Konsekvensene av dette vil kunne bli en økning i antall husholdninger som har en så lav inntekt at de faller inn under det som betegnes som relativ fattigdom.

Absolutt fattigdom slik det er definert internasjonalt forekommer nesten ikke i Norge, og derfor brukes heller begrepet relativ fattigdom. Relativ fattigdom måles som regel ved å se på andelen av befolkningen som bor i husholdninger som har en husholdningsinntekt på under 60 % av medianinntekt. Ved å se på nivået av relativ fattigdom i dag vil man kunne få en indikasjon på hvor sårbar Namsskogan er i forhold til økt fattigdomsproblematikk.

Namsskogan er blant kommunene i Trøndelag som har høyest andel av befolkningen i husholdninger med mindre enn 60 % av medianinntekten, 13,1 % av befolkningen i 2018. Landsnittet er på 11,2 % og snittet for Trøndelag er på 10,4 %. I tolkningen av disse tallene bør man legge til grunn at Namsskogan har et lavt folketall og at få personer vil gi store prosentvise utslag.

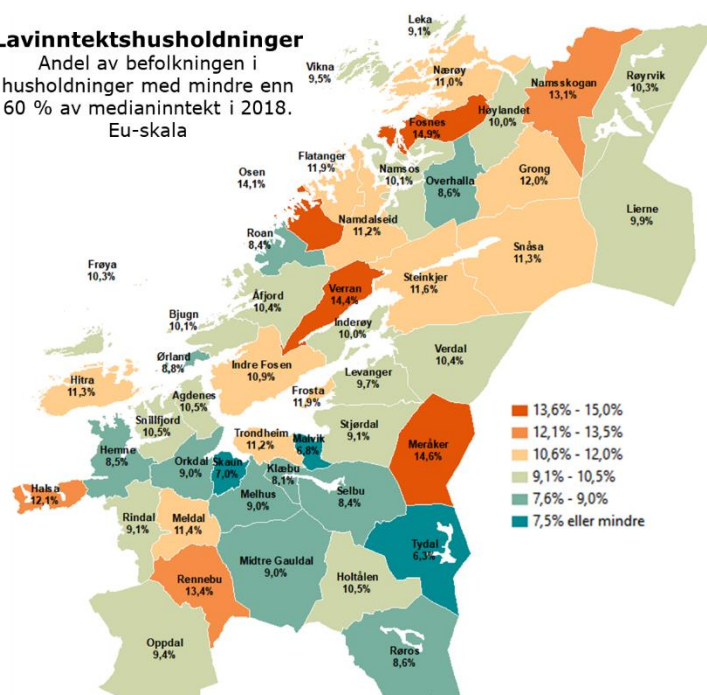
Husholdningene i Namsskogan har en median husholdningsinntekt som er 50 000 kr lavere enn landsnittet. Husholdningene i Namsskogan har imidlertid betydelig mindre gjeld enn gjennomsnittshusholdningen i Norge. Kun 6 % av husholdningene i Namsskogan har gjeld som er større enn 3 ganger samlet inntekt.

Mye av norske husholdningers gjeld er knyttet til bolig, og lav gjeldsandel i Namsskogan skyldes nok blant annet lave boligpriser og svak prisutvikling på eiendom. På den ene siden betyr det at levekostnadene i Namsskogan er lavere enn i mer urbane strøk og at forskjellene i disponibel inntekt ikke er så store. På den andre siden så har man ikke samme muligheter til å akkumulere formue gjennom bolig og eiendom, som man har hatt i mer sentrale deler av landet.

Lavinntektshusholdninger

Andel av befolkningen i husholdninger med mindre enn 60 % av medianinntekt i 2018.

Eu-skala

Kart 11: Lavinntektshusholdninger 2018. Kilde SSB

	Namsskogan	Norge
Personer i lavinntektshusholdninger, EU-skala 60 % av medianinntekt	13,1 %	11,2 %
Barn i lavinntektshusholdninger, EU-skala 60 % av medianinntekt	20,8 %	12,2 %
Husholdningsinntekt (median)	474 000	524 000
Husholdninger med null gjeld eller gjeld som er mindre eller lik samla inntekt	68 %	47 %
Husholdninger med gjeld større enn 3 ganger samla inntekt	6 %	20 %

Tabell 6: Økonomi for husholdningene i Namsskogan. Kilde: SSB

6.3 Arbeidsledighet, uføretrygd og sysselsetningsgrad

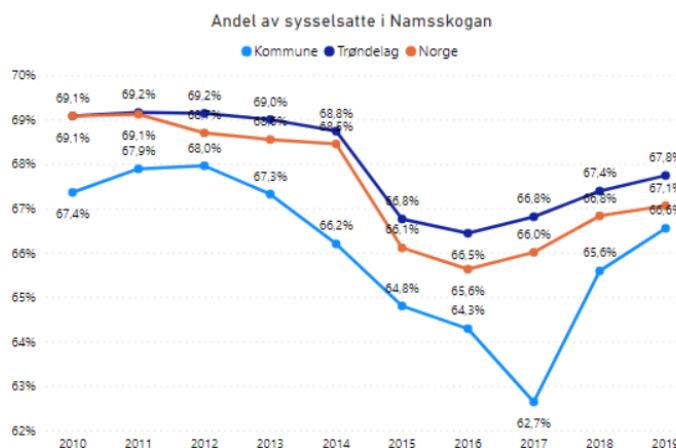
Denne rapporten skrives i en tid med krise i økonomien med massive smitteverntiltak på grunn av Koronaepidemien. Lav oljepris, lav konjunktur og usikkerhet i verdensøkonomien. Dette har betydning også for Namsskogan.

Arbeidsledighetsprosenten er et mål på de som står uten arbeid og som aktivt søker arbeid, dette forteller noe av bildet, men ikke alt. Dette gjelder spesielt i forhold til de som står utenfor arbeidslivet og ikke lenger aktivt søker jobb. Derfor er det fornuftig å se arbeidsledighetsandel i sammenheng med uføretrygden og sysselsetningsgraden.

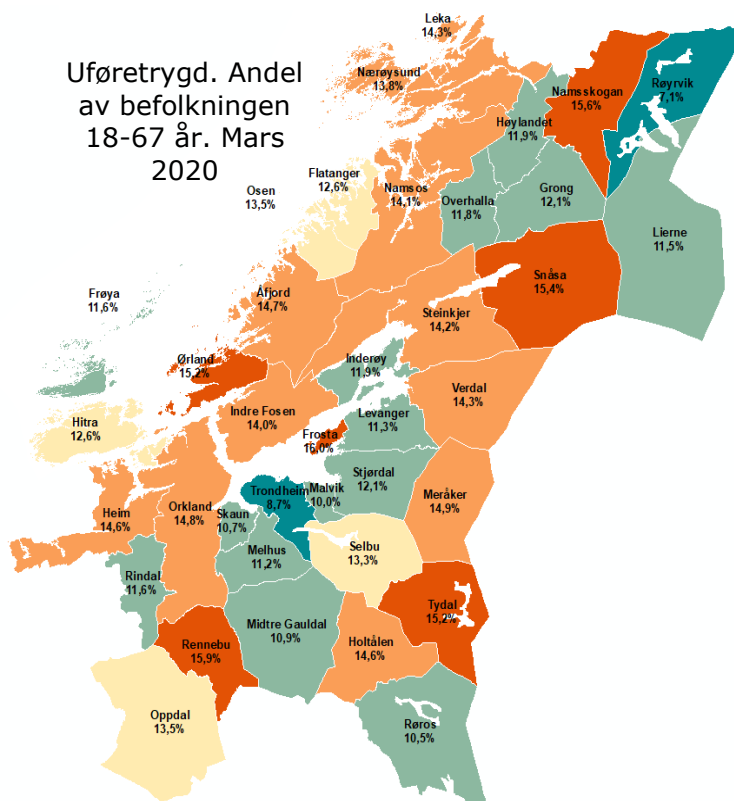
Namsskogan hadde inntil koronakrisen har svært lav arbeidsledighet med 1,4 % av arbeidsstyrken (6 personer) helt ledig 10.3.2020. Etter krisen har andelen helt ledige vært oppe i 5,5 % (33 personer) 5. mai. På siste tall fra NAV 23. juni er 1,7 % helt ledig. I årene før har arbeidsledigheten i Namsskogan variert ganske mye, og kommunen hadde eksempelvis høyest arbeidsledighet i Trøndelag med 3,5 % i 2017.

Sysselsetningsgraden i Namsskogan har ligget en del under snittet i Trøndelag, men var i 2018 på 66,6 %, og det er ikke så langt unna fylkessnittet på 67,1 % og landssnittet på 67,8 %.

Samtidig er 15,6 % uføret^{viii} blant de høyeste andelenes for kommunene i Trøndelag. Snittet i Trøndelag er 11,0 % og snittet i landet er 10,4 %. Andelen uføret^{viii} er høyere enn snittet av kommunene selv om man korrigerer for alderssammensetningen.

Figur 15: Sysselsetningsandel i Namsskogan, Trøndelag og Landet i 2010-2019. Kilde: SSB

Kart 12: Uføretrygd. Andel av befolkningen 18-67 år. Mars 2020. Kilde: NAV

7 KOMMUNEØKONOMI

Langsiktig negativ utvikling i befolkning og sysselsetning over tid vil ha konsekvenser for kommuneøkonomien i form av lavere skatteinntang. Kommuneøkonomien har også betydning for handlingsrommet kommunen har for iverksetting av tiltak.

I Namsskogans gjeldende økonomiplan står det at Namsskogan har høye inntekter per innbygger og har høye kostnader regnet per innbygger. Slik må det til en viss grad bli i små kommuner da kravet til tjenester er det samme der som i store kommuner.

Namsskogan har over tid hatt betydelig kraftinntekter og kommer høyt på lista når inntekter måles i forhold til innbyggere. Frie inntekter per innbygger var i 2019 på 98 673 kr. Dette er betydelig høyere enn snittet i Landet uten Oslo, som er 57 297 kr. Bare Røyrvik har mer frie inntekter per innbygger av kommunene i Trøndelag med 114 538 kr i 2019. I kommunens økonomiplan påpekes det stor usikkerhet knyttet til framtidig inntektsnivå for kommunen. Dette er blant annet knyttet til skattlegging av kraftselskap, eiendomsskatt, skattlegging av naturressurser osv., som har vært utredet av regjeringen men ikke vedtatt i Stortinget. Befolkningsutviklingen gir også reduserte inntekter ettersom inntektssystemet er knyttet til innbyggere i ulike aldergrupper. Samtidig blir det færre å fordele de kommunale kostnadene på. For å redusere risiko knyttet til kommuneøkonomien har Namsskogan økt sitt disposisjonsfond fram mot 2019.

Når man ser på utvalgte nøkkeltall fra kommuneregnskapet så finner man et Negativt netto driftsresultat på -0,5 % av brutto driftsinntekter i 2019. Her er anbefalingen, for at kommunene skal ha god handlefrihet og for at kommunenes samlede formue (real- og finansformue) ikke skal reduseres, er at netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene på bruttonivå over tid bør ligge på minimum 1,75 %. I perioden 2015-2018 lå Namsskogan godt over anbefalingen.

Nøkkeltall	Namsskogan					KOSTRA	Landet
	2015	2016	2017	2018	2019	gruppe 06	uten Oslo
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	8	9,9	6,1	3,8	-0,5	2019	2019
Årets mindre/merforbruk i driftsregnskapet i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	8,5	5,3	2,6	1,5	2,9	0,6	1,1
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	25,5	27,3	36,5	44,6	67,7	30,2	20,6
Netto renteesponering i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	11,7	28,3	22,4	27,1	..	33,4	48,0
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	68	78,3	78,2	88,8	90,9	92,1	111,0
Frie inntekter per innbygger (kr)	83 985	85 194	84 991	92 417	98 673	83 196	57 316
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	13,6	22,6	25,3	26,6	23,4	11,6	12,0
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	5,7	40,1	35,6	11,3	3,9	16,9	16,2
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer (prosent)	26,1	51,5	71,9	19,3	13,3	39,1	33,8

Tabell 7: Utvalgte nøkkeltall fra kommuneregnskapet Kilde: KOSTRA

Fra et utgangspunkt med lite gjeld i prosent av driftsinntekter har det vært en vekst de siste årene og kommunen har fått høyere renteesponering. I 2019 har kommunen langsiktig

gjeld ex pensjonsforpliktelser på 90,9 % av brutto driftsinntekter opp fra 68 % i 2015. Kommunens netto renteesponering er ikke kjent per 15.6.2020. Fortsatt er renteesponering og gjeld i forhold til inntekt omtrent på snittet for KOSTRA gruppe 6 og under snittet for Landet uten Oslo.

Nøkkeltallene viser også at kommunen har god likviditet og en høy andel fri egenkapital. Namsskogan har aldri vært registrert i ROBEK. (Register om betinget godkjenning og kontroll)

7.1 Driftsregnskap

Driftsresultatet til Namsskogan har hatt en negativ utvikling de siste årene, forklart ved at spesielt lønnsutgiftene og kjøp av varer og tjenester har steget raskere enn kommunens driftsinntekter.

KOSTRA driftsresultat 2015-2019. Beløp (1000 kr). Løpende priser.							
år	2015	2016	2017	2018	2019	Endring 2015-2019	
Rammetilskudd	47478	46627	48725	51541	53860	6382	13 %
Skatt på inntekt og formue	16571	17302	19152	19733	20227	3656	22 %
Andre salgs- og leieinntekter	13208	13109	15133	15859	17720	4512	34 %
Overføringsinntekter med krav til motytelse i drift	16532	19826	15853	17130	17230	698	4 %
Eiendomsskatt totalt	17045	18688	17835	15350	14434	-2611	-15 %
Andre direkte og indirekte skatter	11533	13127	11552	11988	12185	652	6 %
Brukerbetaling for kommunale tjenester	4067	3555	3598	4642	4294	227	6 %
Andre statlige overføringer	325	278	13804	11908	4268	3943	1213 %
Andre overføringer	186	692	1355	68	59	-127	-68 %
Sum driftsinntekter (A)	126945	133204	147007	148219	144277	17332	14 %
Lønnsutgifter og oppgavepliktige godtgjørelser	54854	58598	66370	70108	70541	15687	29 %
Sosiale utgifter	11964	8930	10752	11831	12967	1003	8 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon ekskl. opplysningspliktige godtgjørelser	24856	25964	30090	27487	35047	10191	41 %
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	15335	15454	18046	19733	17110	1775	12 %
Overføringsutgifter	9337	11124	12339	12980	11974	2637	28 %
Avskrivninger (D)	6392	6481	5616	5913	7752	1360	21 %
Fordelte utgifter	-4732	-5505	-5986	-6256	-5634	-902	19 %
Sum driftsutgifter (B)	118006	121046	137227	141796	149757	31751	27 %
Brutto driftsresultat (C=A-B)	8939	12158	9780	6423	-5480	-14419	-161 %
Sum eksterne finansinntekter (D)	694	862	552	1184	6389	5695	821 %
Sum eksterne finansutgifter (E)	6051	6477	7199	8041	9604	3553	59 %
Resultat eksterne finansransaksjoner (F=D-E)	-5357	-5615	-6647	-6857	-3215	2142	-40 %
Motpost avskrivninger (g)	6393	6480	5616	5912	7752	1359	21 %
Netto driftsresultat (H=C+F+g)	9975	13023	8749	5478	-943	-10918	-109 %

Tabell 8: Driftsregnskap Namsskogan kommune eks kommunale foretak og interkommunale selskaper etter art. Kilde: KOSTRA

Namsskogan hadde driftsinntekter på 144,3 millioner kr i 2019, en økning på 17,3 millioner kr eller 14 % siden 2015. Den største delen av dette er rammetilskuddet som var på 53,9 millioner kr i 2019. Rammetilskuddet har økt med 13 % siden 2015.

Namsskogan har betydelige kraftinntekter gjennom naturressursskatt, konsesjonskraft og konsesjonsavgift og har eiendomsskatt på *næringseiendom, kraftanlegg/-nett mv.* med en generell skattesats på 7 promille. Kommunen har også *eiendomsskatt boliger og fritidseiendommer med en sats på 4 promille*. Naturressursskatten utgjorde i 2019 9,2 millioner. Inntekt fra konsesjonskraft og konsesjonsavgift utgjorde til sammen 5,6 millioner i 2019. Av de 14,4 millionene i eiendomsskatt kommer i underkant av 1 million fra boliger og fritidseiendommer, og resten er i hovedsak fra kraftverkene.

Driftsutgiftene til kommunen var på 149,8 millioner kr i 2019 noe som var en økning på 27 % fra 2015. I 2019 var lønnsutgiftene på 70,5 millioner kr, noe som er en økning på 29 % siden 2015. Kjøp av varer og tjenester er i 2019 til sammen 52,2 millioner, opp med 30 % siden 2015.

Brutto driftsresultat er -5,4 millioner i 2019, og etter finansinntekter, -kostnader og avskrivninger er netto driftsresultat -0,9 millioner. Kommunen har gått fra et positivt netto driftsresultat på 10,0 millioner i 2015 og 13,3 millioner kr i 2016 til et negativt netto driftsresultat på 0,9 millioner kr i 2019.

7.2 Balanse

Namsskogan hadde en egenkapital på 217,2 millioner kr i 2019, noe som er en økning på 210,1 millioner kr eller 86% siden 2016 % siden 2016. I samme periode har den totale balansen til kommunen økt med 144,8 millioner kr til 541,3 millioner kr i 2019. Kommunen har dermed en egenkapitalandel på 40,1 % i 2019.

KOSTRA balanse for Namsskogan 2015-2019. Alle tall i 1000 kr.						
	2016	2017	2018	2019	Endring 2016-2019	
Anleggsmidler	334950	395160	417717	419981	85031	25 %
Omløpsmidler	61593	85511	88403	120564	58971	96 %
Eiendeler	396543	480671	506120	540545	144002	36 %
Egenkapital	117036	173427	185064	217171	100135	86 %
Langsiktig gjeld	255538	277599	302061	305636	50098	20 %
Kortsiktig gjeld	23972	29645	18992	18497	-5475	-23 %
Gjeld og egenkapital	396546	480671	506117	541304	144758	37 %
Disposisjonsfond (K)	23210	33980	37785	30394	7184	31 %
Bundne driftsfond	7391	8848	11067	15847	8456	114 %
Ubundne investeringsfond (K)	2204	6203	6203	6203	3999	181 %
Bundne investeringsfond (K)	0	0	0	0	0	

Tabell 9: Balanse Namsskogan kommune. Kilde: KOSTRA

Gjelden har økt fra 279,5 millioner kr i 2016 til 324,1 millioner kr i 2018, hvorav 305,6 millioner er langsiktig gjeld. Namsskogan hadde netto lånegjeld på 137 278 kr per innbygger i 2019, noe som er betydelig høyere enn landsnittet på 74 791 kr per innbygger og kommunene i Trøndelag med 88 264 kr per innbygger.

Samtidig er disposisjonsfondet økt fra 23,2 millioner til 30,4 millioner siden 2015.

8 OPPSUMMERING

Namsskogan har de siste årene hatt nedgang i både sysselsetting og befolkning. For en kommune med 843 innbyggere er det utfordrende. For bedriftene blir det krevende å skaffe kompetent arbeidskraft, samtidig som det er for de bosatte blir stadig mer krevende å finne arbeid som passer sitt kompetansenivå. Befolkningsnedgangen vil også påvirke grunnlaget for tjenester, handel, fritidsaktiviteter, kultur og opplevelser, som igjen er viktig for å opprettholde bostedsattraktiviteten. Bekymringen er at man havner i en negativ spiral der befolkning, sysselsetting og attraktivitet går stadig nedover.

SSBs sentralitetsindeks viser at Namsskogan er blant landets minst sentrale kommuner med hensyn til nærhet av arbeidsplasser, handel og servicetilbud. Både i Trøndelag og i resten av landet ser vi at de minst sentrale innlandskommunene har svakest utvikling i sysselsetting og befolkning. På kysten har man de siste årene hatt vekstimpulser fra oppdrettsnæringen. Innlandskommunene har ingen tilsvarende næring per i dag.

Selv om det er betydelige avstander i Namdalen så er det en del felles bo- og arbeidsmarkeder og avhengigheter mellom kommunene. For Namsskogan er det mye pendling til og fra Grong og Røyrvik. Men også en del interaksjon med Namsos, Lierne, Overhalla, Vefsn og Grane. Nabokommunene har stort sett mange av de samme utfordringene som Namsskogan og samarbeid er naturlig. Næringsutvikling og vekst i én kommune vil gi store regionale ringvirkninger, og på lang sikt er befolkningsutviklingen sterkt knyttet til sysselsettingsutviklingen i regionen.

Namsskogan har en aldrende befolkning. 1 av 4 innbyggere er over 67 år og befolkningsprognosene indikerer sterk vekst i denne befolkningsgruppen. Det er også relativt høy gjennomsnittsalder på sysselsatte (45,1 år), som indikerer erstatningsbehov av kompetanse og potensielt rekrutteringsutfordringer i årene som kommer.

Namsskogan er den kommunen i Trøndelag med lavest formell kompetanse i befolkningen. Det er lavest andel med høyere utdanning, og samtidig høyest andel med kun grunnskoleutdanning. I denne sammenheng så er det en risikofaktor knyttet til innovasjon og omstillingsevne.

Kommuneøkonomien i Namsskogan er i utgangspunktet sterk, men med færre innbyggere blir det mindre inntekt til kommunen og færre å dele kostnadene på. Det er dessuten usikkerhet knyttet til framtidig inntekt knyttet til vannkraften i kommunen.

9 DATAKILDER

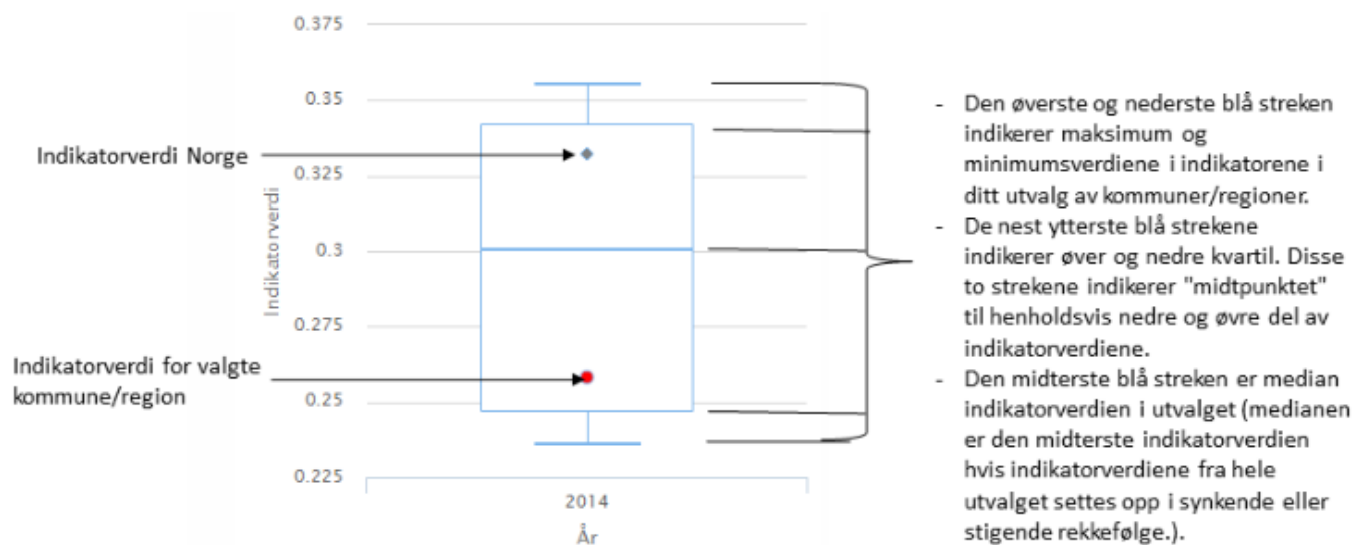
- SSB statistikkbanken
- PANDA (Plan- og analyseverktøy for næring, demografi og arbeidsmarked)
- Nasjonal kommunikasjonsmyndighet bredbåndsundersøkelsen 2019
- Kartverket
- Statens veivesen
- NAV
- Brønnøysundregistret- Enhetsregistret
- Geodata as
- KOSTRA
- Purehelp.no
- Trøndelag i Tall 2019
- Regjeringen.no
- Namsskogan kommune
- Samemanntallet
- Fylkesmannen i Trøndelag
- Wikipedia

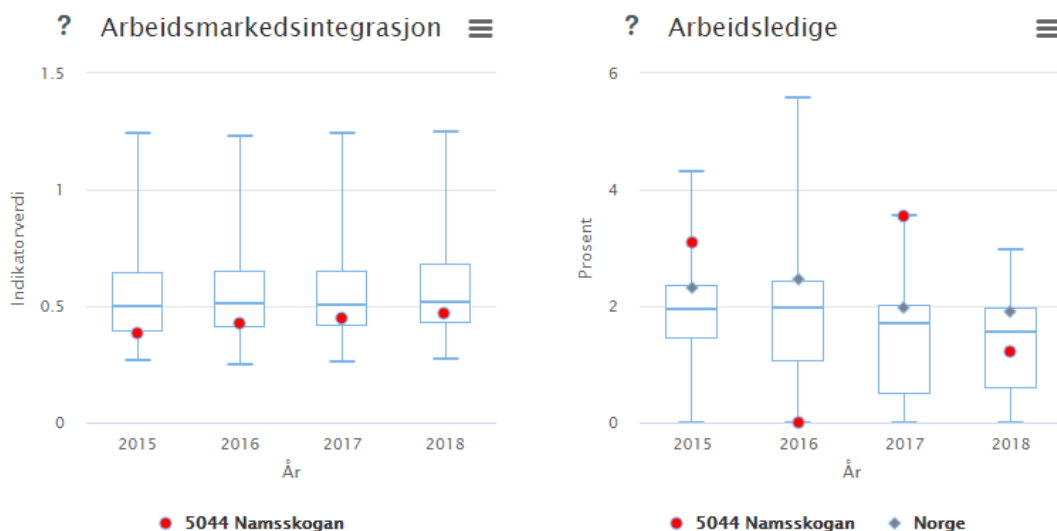
APPENDIKS – OMSTILLINGSINDIKATORER FRA PANDA

I illustrasjonene under så er Namsskogan sammenliknet med de øvrige kommunene i Trøndelag, og landsgjennomsnittet, på indikatorer som gir et situasjonsbilde av nærings- og sysselsettingssituasjonen i kommunen.

Statistikken er illustrert som boksploott der rød prikk viser verdien for Namsskogan.

Figur 17: Forklaring. Boksploott fra omstillingsmodulen i Pandamodellen.

Arbeidsmarkedsintegrasjon

Definisjon: $(\text{Innpendling}/\text{Sysselsatte}) + (\text{Utpendling}/\text{Lønnstakere og selvstendige etter bosted})$

Forklaring: Arbeidsmarkedsintegrasjon er et mål for hvor godt arbeidsmarkedet i en kommune er integrert med arbeidsmarkedet utenfor. Høy verdi på denne indikatoren indikerer at kommunen/regionen er godt integrert med et arbeidsmarked utenfor kommunen.

Namsskogan har mindre inn- og utpendling enn gjennomsnittet av kommunene i Trøndelag, altså er arbeidsmarkedsintegrasjonene lavere enn snittet. Mesteparten av pendlingen går til/fra Grong og Røyrvik.

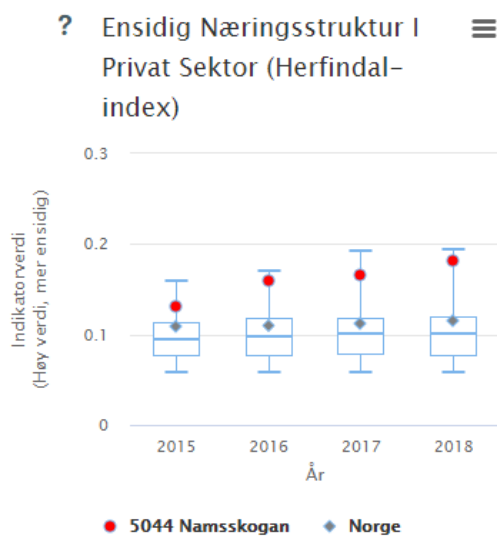
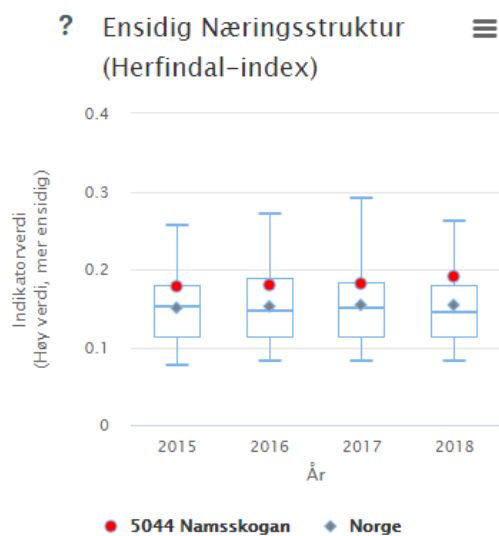
Arbeidsledige

Definisjon: $(\text{Arbeidsledige} / (\text{Arbeidsledige} + \text{Yrkesaktive})) * 100$

Forklaring: Arbeidsledighetsprosenten er et mål på hvor stor andel av arbeidsstyrken som er uten arbeid. Høy verdi på denne indikerer at en stor andel av arbeidskraftsressursen i kommunen/regionen ikke benyttes.

Arbeidsledigheten har variert mye i Namsskogan de siste årene. Når den er null i 2016 så betyr det at det er så få personer at tallet er anonymisert av personvern hensyn. I en liten kommune som Namsskogan vil det være større variasjoner i arbeidsledigheten i en stor kommune. Namsskogan hadde inntil koronakrisen svært lav arbeidsledighet med 1,4 % av arbeidsstyrken (6 personer) helt ledig ved måling 10.3.2020. I krisetiden ble arbeidsledigheten løftet til 5,5 % (33 personer) 5. mai. På siste tall fra NAV 23. juni er 1,7 % helt ledig.

Ensidig næringsstruktur (Herfindal-index)

Definisjon: $\sum(\text{sysselsatte}(i)/\text{sum sysselsatte})^2$, der $i=1,..50$ (ulike PANDA-næringer)

Forklaring: Denne indikatoren utformes som en konsentrasjonsindeks tilsvarende en Herfindal-Hirschmann-indeks. Høy verdi på denne indikatoren indikerer at kommunen er avhengig av et fåtall næringer. Teoretisk kan denne indikatoren ta verdien 1 hvis alle er sysselsatt i samme næring.

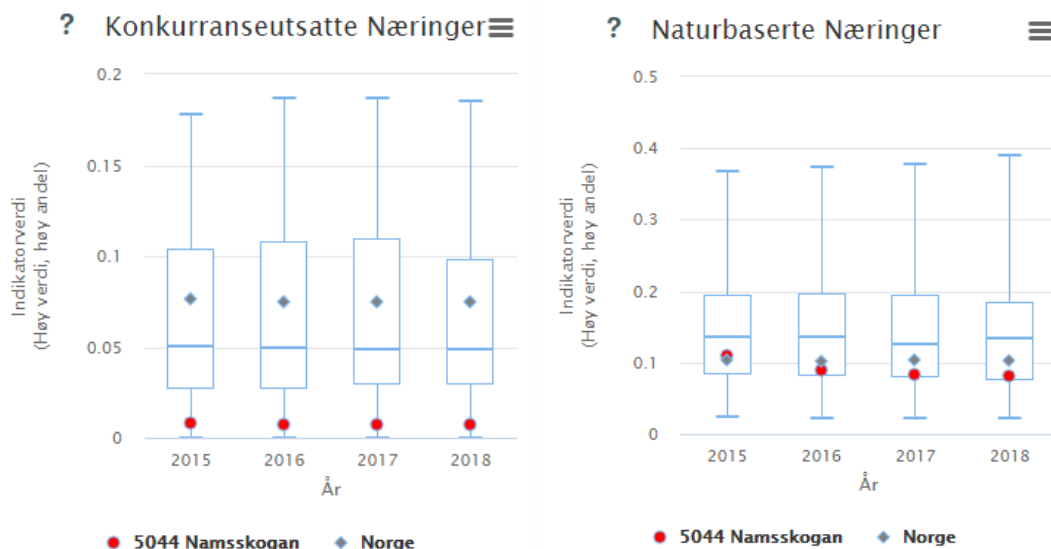
Ensidig næringsstruktur privat (Herfindal-index)

Definisjon: $\sum(\text{sysselsatte}(i)/\text{sum sysselsatte (1-48)})^2$, der $i=1,..48$ (ulike PANDA-næringer)

Forklaring: Denne indikatoren utformes som en konsentrasjonsindeks tilsvarende en Herfindal-Hirschmann-indeks. Høy verdi på denne indikatoren indikerer at kommunen er avhengig av et fåtall næringer innenfor privat sektor.

Indikatorerne viser at Namsskogan har høy konsentrasjon av sysselsettingen knyttet til én eller få næringer. Det er bygg og anlegg som peker seg ut som spesielt stor relativt sett med tanke på sysselsetting.

Namsskogan har relativt høyere sysselsetting i offentlig sektor enn snittet i Trøndelag, men ikke så stor når man tar hensyn til avstander og kommunestørrelse.

Konkurransutsatte næringer

Definisjon: $\Sigma(\text{sysselsatte}(i))/\text{sum sysselsatte}$, der $i=10-23$ (ulike PANDA-næringer)

Forklaring: Dette er næringer som vi har definert som konkurransutsatte. Disse næringene opererer i markeder der det konkurreres på pris. Det er innenfor disse næringene man kan forvente et rasjonaliseringspress pga. høyt norsk kostnadsnivå.

Namsskogan har ingenting av det som er definert som konkurransutsatte næringer, dvs. industri. Treindustri forsvant i 2009-2010.

- 9 Produksjon av næringsmidler (unntatt fiskeforedling)
- 10 Produksjon av tekstil- og bekledningsvarer
- 11 Produksjon av trelast og trevarer
- 12 Produksjon av papir og papirvarer (Treforedling)
- 13 Grafisk produksjon og reproduksjon av innspilte opptak
- 14 Oljeraffinering, kjemisk og farmasøytisk industri
- 15 Produksjon av gummi- og plastprodukter
- 16 Produksjon av mineralske produkter (glass og keramiske produkter, sement og betongprodukter)
- 17 Produksjon av metaller (jern og stål, aluminium mv)
- 18 Produksjon av metallvarer (inkl. konstruksjoner)
- 19 Produksjon av datamaskiner, elektroniske produkter og elektrisk utstyr
- 20 Bygging av skip og båter, oljeplattformer og moduler
- 21 Produksjon av maskiner og andre transportmidler
- 22 Produksjon av møbler og annen industriproduksjon
- 23 Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr

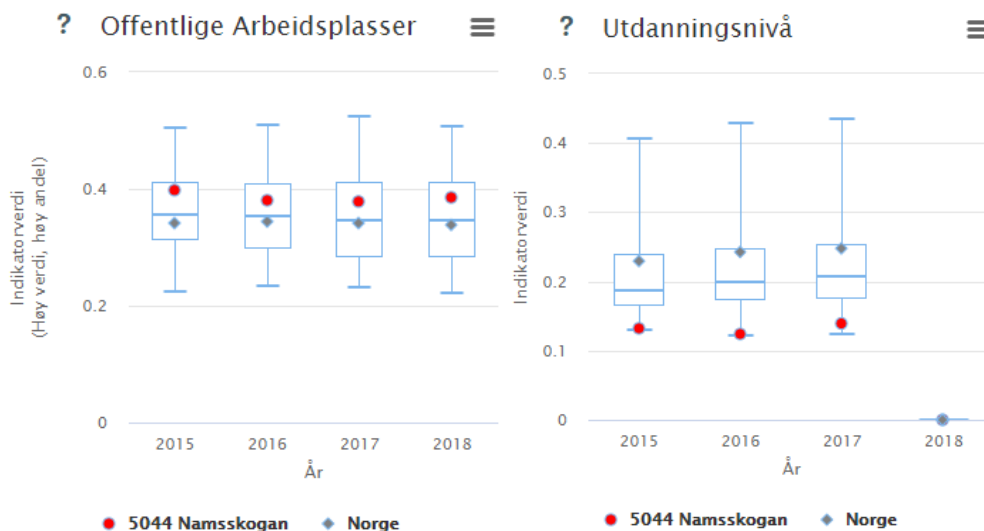
Naturbaserte næringer

Definisjon: $\Sigma(\text{sysselsatte}(i))/\text{sum sysselsatte}$, der $i=1-4, 6-9$ (ulike PANDA-næringer)

Forklaring: Naturbaserte næringer er sårbare av to grunner; det kan forventes rasjonalisering i slike næringer, samtidig som det er en tendens til økende internasjonal konkurranse ved nedbygging av handelsbarrierer.

Namsskogan har en sysselsettingsandel innen jordbruk, jakt og viltstell og skogbruk litt i underkant av median for Trøndelagskommunene.

- 1 Jordbruk, jakt og viltstell
- 2 Skogbruk
- 3 Fiske og fangst
- 4 Akvakultur (Fiskeoppdrett)
- 6 Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass
- 7 Bergverksdrift
- 8 Fiskeforedling
- 9 Produksjon av næringsmidler (unntatt fiskeforedling)

Offentlige arbeidsplasser

Definisjon: $\Sigma(\text{sysselsatte}(i))/\text{sum sysselsatte}$, der $i=49-50$ (ulike PANDA-næringer)

Forklaring: Offentlige arbeidsplasser er utsatt for rasjonalisering og nedbygging. Det er også tendenser til at offentlige arbeidsplasser trekkes mot større regionale sentra.

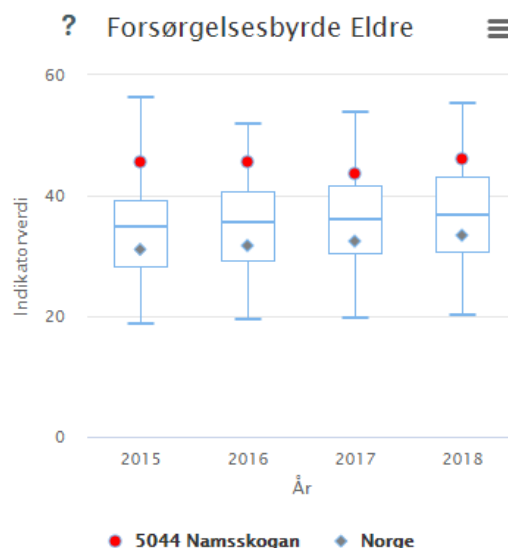
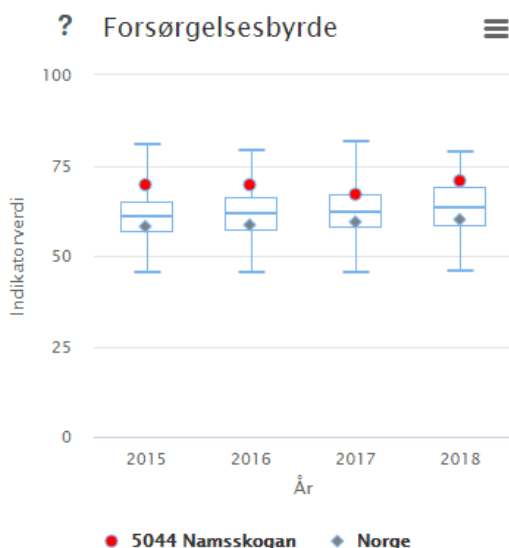
39 % av de sysselsatte i Namsskogan jobber i offentlig sektor. Dette er relativt høyt, men ikke så utypisk for en kommune med få innbyggere.

Utdanningsnivå

Definisjon: Sum Befolkning (Høyskole eller Universitet) / Befolkning (alle utdanningsnivå)

Forklaring: Høy andel av arbeidsstyrken med formell utdanning kan være et tegn på en arbeidsstyrke som er enklere å omstille til nye næringer.

Namsskogan er blant kommunene i Trøndelag med lavest andel bosatte med høyere utdanning.

Forsørgelsesbyrde

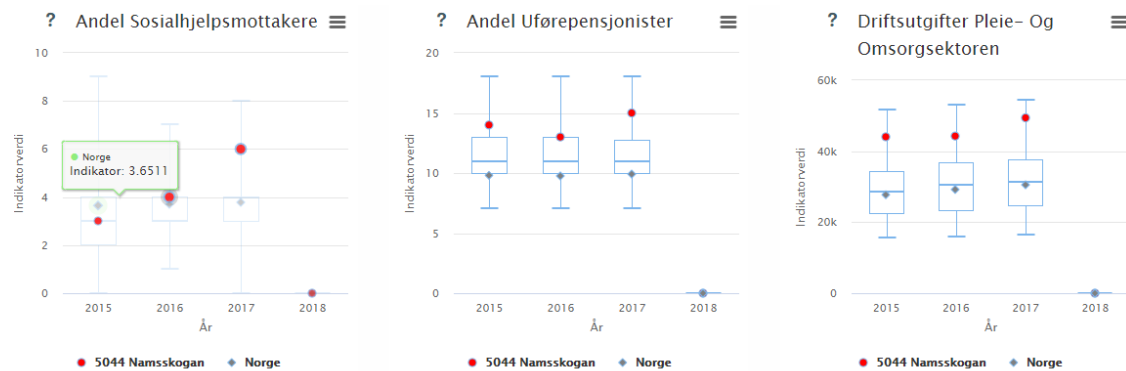
Definisjon: (Befolkning (alder 0-14 år) + Befolkning (alder 65+)) / Befolkning (alder 15-64)

Forklaring: Forsørgelsesbyrden viser de potensielle effektene av endringer i befolkningsstruktur for sosial og økonomisk utvikling. Høy verdi på denne indikerer en høyere byrde for den yrkesaktive befolkningen.

Forsørgelsesbyrde Eldre

Definisjon: Befolkning (alder 65+) / Befolkning (alder 15-64)

Forklaring: Forsørgelsesbyrden Eldre viser de potensielle effektene av endringer i befolkningsstruktur for sosial og økonomisk utvikling. Høyere verdi på denne indikerer en høyere byrde for den yrkesaktive befolkningen.

Andel sosialhjelpsmottakere

Definisjon: Antall sosialhjelpsmottakere / Befolkning (alder 20-66)

Forklaring: Høyere verdi indikerer at store deler av arbeidsmarkedsressursene ikke benyttes av næringslivet

Andel uførepensjonister

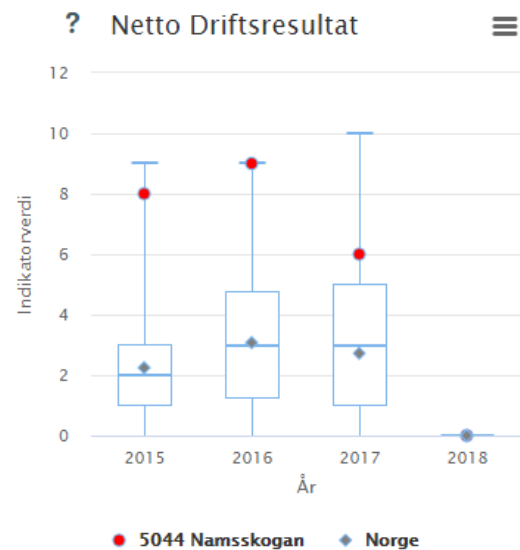
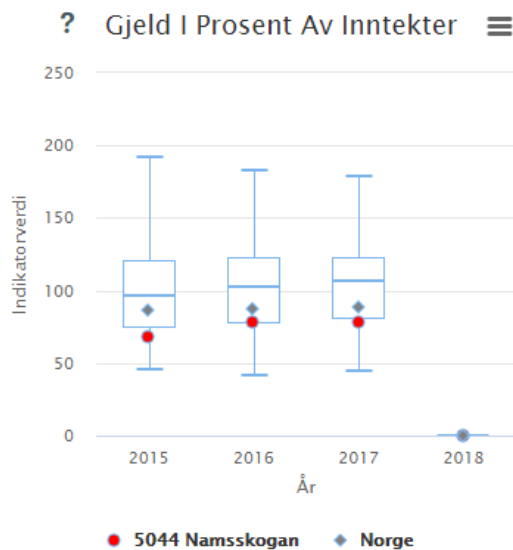
Definisjon: Uførepensjonister / Befolkning

Forklaring: Høyere verdi indikerer at store deler av arbeidsmarkedsressursene ikke benyttes av næringslivet

Driftsutgifter pleie- og omsorgsektoren

Definisjon: Netto driftsutgifter, pleie og omsorgssektoren / Befolkning

Forklaring: Potensiell kostnad for kommunen, både i form av penger og arbeidskraftsressurser

Gjeld i prosent av inntekter

Definisjon: Gjeld i prosent av inntekter

Forklaring: Høy lånegjeld kan påvirke den økonomiske handlefriheten ved negative hendelser

Netto Driftsresultat

Definisjon: Netto driftsresultat i prosent av bruttointekter

Forklaring: En kommune med god drift vil være bedre rustet til å stå imot negative konsekvenser enn kommuner med dårlig drift

---

ⁱ SSB.

https://www.ssb.no/a/folketellinger/kommunehefter/1960/kh_1960_1740.pdf

ⁱⁱ Statistikken på sysselsetting før og etter 2015 er ikke hundre prosent sammenlignbare grunnet en metodeendring i innhenting av tallmaterialet. (innføring av AA-meldingen). Den nye metoden forbedret datakvaliteten, men det førte også til at på nasjonalt nivå så visste den nye statistikken 62 000 færre arbeidsplasser i 2015 enn det hva man ville fått ved gammel metode. For Namsskogan ga metodeendringen minimale utslag og tallene regnes som tilstrekkelig sammenlignbare.

ⁱⁱⁱ Registerbasert sysselsettingsstatistikk hos SSB ivaretar personvern gjennom å angi alle ett-tall og to-tall i tabellen er endret til '0' eller '3'.

^{iv} Studenter som ikke har meldt flytting og som har arbeid ved side av studiene kan i statistikken bli ført som pendlere fra den kommunen de er folkeregistrert i.

^v Datasettet ELVEG benyttes i Reisetidsanalysen. ELVEG inneholder alle kjørbare veier over 50 meter og tilhørende gang- og sykkelveier

^{vi} Det er benyttet data på befolkning på rutenett på 250x250 meter fra SSB. På sysselsatte og arbeidsplasser så er det benyttet data på rutenett på 200x200 meter fra geodata.

^{vii} Reisetid har mye å si for vektingen i sentralitetsindeksen. En arbeidsplass som ligger i samme punkt som bostedet har vekten '1', en arbeidsplass 3 minutter hjemmefra vektes '0,87', 5 minutters reisetid gir vekten 0,80, og 20 minutter 0,38

^{viii} Per april 2020. Kilde: Nav